

Universitätsbibliothek Wuppertal

Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae Exstant Opera

Xenophon

Francofurti, 1596

De re equestri

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-331)

an fatius, meliusve sit huic ciuitati, tam in praesentia, quam in posterum, hanc eius formam institui. Si adnuerint, censerem rursus interrogandos, quosnam deos nobis conciliando, quam rectissime atque optime simus haec effecturi. Quoscumque vero deos illi selegerint, iis litando placatis, rem ordiri par erit. Nam quae res numine propitio suscipiuntur, eas semper reipublice melius feliciusq; cessuras, consentaneum est.

Αειλῶν καὶ ἀμφοῖν εἴη αὐτῇ πόλει οὕτω καὶ ἁσκαλαζομένη, καὶ αὐτίκα καὶ εἰς τ' ἑπτὰ χρόνον. εἰ δ' αὖτα σωμανοῖεν, τότε αὖ αὐτοὺς Φαίλῳ χρῆναι ἐπιβλέπειν, τίνας θεῶν προσποιήσονται αὐτὰ κάλλιστα καὶ ἀρίστα προσποιήσονται. οἷς δ' αὖ ἐλοιπὴν θεοῖς, ἑστέτοις εἰχὸς καλλιέρησαι τὰς ἀρχαίας τῶ ἐργου. οὐ γὰρ θεῶν προσποιήσων εἰχὸς καὶ τὰς προσέξας προσείναι ὅτι τὰς λαῶν καὶ ἀμφοῖν αἰεὶ τῇ πόλει.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΠΕΡΙ
ΙΠΠΙΚΗΣ.

XENOPHONTIS DE
RE EQUESTRI.

Hæc interpretatio nota est, & accurata.

QVONIAM rei nos equestris usum adsequutos inde ducimus, quod equitando sane longo tempore nos occupari cōtigerit: amicis etiam iunioribus indicare vo-

lumus, qua ratione futurum existimemus, ut equos rectissime tractent. Scripsit quidem & Simo librum de re equestri, qui Athenis equum aheneum in Eleusinio dicatum posuit, & ab se præstita in basi cælavit. Nos autem in iis, quæ forte nobis oblata sunt huius, si qua cum rationibus nostris conueniunt, ea de nostris haud expungimus: sed multo libentius amicis hæc quoque vel illa de causa trademus, quod arbitremur, fidem nos inde maiorem inuenturos, quia vir equestris rei peritus in eadē nobiscum sententia fuerit. Quæcumque vero prætermisit, nos indicare conabimur. Primum autem scribemus, quonam modo minime aliquis in equorum emtione circumueniatur. Itaque pulli necdum adhuc domiti corpus explorandum esse constat. Nam qui nondum conscenditur, animi satis clara non præbet indicia. In corpore vero pedes primum spectandos dicimus. Sicut enim domus vsui nulli fuerit, si pulchre structæ sint partes eius superiores, fundamentis inferius haud locatis, ut oportebat: ita nec bellatoris equi fuerit vsus ullus, si cetera bonus omnia, pedes malos habeat. Nequit enim dotibus illis aliis vti. Pedes sic aliquis explorare queat, si vngulas primum spectet. Præstant enim pedes

ΠΕΙΔΗ, ὅτι δὲ συμβῶναι ἡμῖν πολὺν χρόνον ἵππων, οἷομαι ἐμπειροῖ ἵππικῆς γένησθαι, βαλόμεθα καὶ τοῖς νεωτέροις τῶν φίλων δηλώσασθαι, ἢ αὐ-

νομίζω μὲν αὐτοῖς ὀρθότατα ἵππους προσφέρειν. σιμῶν γὰρ μὲν οὐ καὶ Σίμωνος ἐπὶ ἵππικῆς, ὅς καὶ τ' ἐπὶ ἐλθόντιον ἀπὸ τῆς ἵππων χαλκῶν δὲ δὴκε, καὶ ἐν τῷ βαθρῶ τῶ ἐαυτῶ ἔργα ἐξετύπωσεν. ἡμῶς γὰρ μὲν τοῖς ὅσοις σιμῶντος, αὐτὰ γινώσκοντες ἐκείνων, οὐκ ἐξελείφομεν οὐκ ἡμετέρων, ἀλλὰ πολὺ ἤδη τῶν ἀδωσμένων αὐτὰ τοῖς φίλοις, νομίζοντες ἂν ἀξιόπιστοι ἔσονται, ὅτι κακῆνος καὶ αὐτὰ ἡμῖν ἐγὼ, ἵππικῶν ὧν καὶ ὅσα δὲ παρέλιπον, ἡμῶς περὶ ἀδωσμένων δηλώσασθαι. προσῆτον ὅτι γὰρ ἀφορμῶν, ὡς αἰ τις ἤκιστα ἐξάπα τῶτο ἐν ἵππωνείᾳ. τῶ μὲν τῶν ἐπι ἀδαμάσου πάλαι δὲ δὴλον ὅτι δὴλον ὅτι σῶμα δὲ δοκιμάζην. τ' γὰρ ψυχῆς ἐπὶ πύσσας φητέκμηρια παρέχει ὁ μήπω ἀναβαίνοντι. ἔτε μὲν σώματος προσῆτον φαίμεν χρῆναι τοῖς πόδας σκοπεῖν. ὡς ὅτι γὰρ οἰκίας ἐδὲν ὄφθως αὐ εἴη, εἰ τὰ αἶμα πύσσας καὶ ἔχει, μὴ ὑποκείμενων οἶων δὲ γένησθαι, ἔτω καὶ ἵππου πολεμιστικῆς ὁδὸν αὐ ὄφθως εἴη, ἐδὲν εἰ τῶν ἀπὸ πύσσας ἀγαθῶν ἔχει, καὶ κατὰ δ' εἴη. ἐδὲν γὰρ αὐ δύναιτο τ' ἀγαθῶν χρῆσθαι. πόδας δὲ αἰ τις δοκιμάζοι, προσῆτον μὲν τοῖς ὄνυχας σκοπεῖν. οἱ γὰρ παχεῖς πολὺ

πολύ τῶν λεπτῶν ἔχει φέρονται εἰς ὑποδίαν. ἔπειτα ὁ δὲ τῆς δὲ λαυτῆς, πότερον αἰ ὀπλά εἰσιν ὑψηλαὶ ἢ ἁπλῆαι, καὶ ἐμπαροθεν, καὶ ὀπλοθεν, ἢ χαμηλαί. αἱ μὲν γὰρ ὑψηλαὶ πόρρω ἀπὸ τῆς δαπέδου ἔχουσι τὴν χέλιδονα καλεμένην, αἱ δὲ ἁπλῆαι ὁμοίως βαίνοισι τὰ τε ἰσχυρότατα, καὶ τὰ μαλακώτατα τῆς ποδός, ὡς αἱ οἱ βλαστοὶ τῶν ἀνθρώπων. καὶ τὰ ὑψηλὰ δὲ φησὶ Σίμων δὴλοις εἶναι τοῖς ὑποδαῖς, καλῶς λέγων. ὡς αἱ γὰρ κύμβαλον ὑψηλὰ πρὸς τὰ δαπέδω ἢ χεῖλη ὀπλή, ἐπεὶ ἡ ῥέξις ἀμύθη ἐν ἑαυτῇ, αὐτῇ καὶ ἀνατολῆς πρὸς τὸ δῆλον σῶμα. δὲ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὰ ἀνωτέρω μὲν τῶν ὀπλῶν, κατωτέρω δὲ τῶν κινήτων ὀσά, μήτε ἀγρὸν ὀρῶν εἶναι, ὡς αἱ αἰγῆς (ἀντιπυπώτερον γὰρ οἷα χεῖλη τε τῆς ἀναβάτην, καὶ τῶν ἀπὸ πρῶτον μᾶλλον τὰ τοιαῦτα σκέλη) ὁ δὲ μὲν ἀγρὸν ἁπλῆα τὰ ὀσά δὲ εἶναι. φιλοῖντο γὰρ αἱ, καὶ ἐλκύντο οἱ κινή ποδες, εἴτ' ἐν βώλοισι, εἴτ' ἐν λίθοις ἐλαύνονται ὁ ἵππος. τῶν γὰρ μὲν κινήτων τὰ ὀσά παχέα χεῖρα εἶναι. αὐτὰ γὰρ ὅτι σπείγες τῶν σῶματός. οὐ μὲντοι φλεψὶ γὰρ ὁ δὲ ἁπλῆα παχέας. εἰ δὲ μὴ, ὅταν ἐν σκληροῖς ἐλαύνηται, ἀνάγκη αἰματός αὐτὰ πληροῦσθαι, καὶ τὴν χεῖρα γίνεσθαι, καὶ παχύνεσθαι μὲν τὰ σκέλη, ἀφίσασθαι δὲ τὸ δέρμα. χαλῶντος δὲ τούτου, πολλάκις καὶ ἡ περὶ τὴν ἀποσῶσα χεῖρα ἀπέδειξε τὸν ἵππον. τὰ γὰρ μὲν γνάτα ὑψηλὰ ζῶν ὁ πῶλος ὑψηλὰ καμωτῆ, εἰσάξοις αἱ καὶ ἰσχυρῶντα ὑψηλὰ ἔξω τὰ σκέλη. πρῶτες γὰρ αἰσίου τῶν χεῖρας ὑψηλότερος καμωτούσιν ἐν τοῖς γνάσι. τὰ δὲ ὑψηλὰ δικίως διδουμένη. ἀπαισίου γὰρ, καὶ ἀκρωτέρω τῶν ἵππων τῶν σκληρῶν σκελῶν παρέχθαι. μηροὶ γὰρ μὲν τοῖς οἰσῶν τῶν ὀμοπλατῶν ὑψηλὰ παχέας ὄσιν, ἰσχυρότεροι τε καὶ ὑψηλότεροι, ὡς αἱ ἀνδρῶς, φαίνονται. καὶ μὲν γέρνα πλατύτερα ὄντα, καὶ πρὸς κάλλος, καὶ πρὸς ἰσχύ, καὶ πρὸς τὸ μὴ ἐπαλλάξαι, ἀλλὰ ἀπὸ πολλοῦ τὰ σκέλη φέρειν, διφύεσθαι. ἀπὸ γὰρ μὲν τῶν γέρνων ὁ μὲν ἀνχίω αὐτὸ μὴ ὡς αἱ καμωτούσιν αἰσίου περὶ πεφύκει, ἀλλ', ὡς αἱ ἀλεξυόνος, ὀρθὸς πρὸς τὴν χερυφίω ἦσι, λαγρῶς δὲ εἶναι τὰ χεῖρα τὴν σὺν καμπίω. ἢ δὲ κεφαλὴ ὀσάδης οὐσα μικρὰν σαγήνα ἔχει. οὕτως ὁ μὲν ῥάχνηλος πρὸς τῶν ἀναβάτου δὲ εἶναι, ὁ ὅμοιος πρὸς τῶν ποδῶν ὀρθῆ, καὶ βιάζεσθαι δὲ ἡκίς ἀνδρῶν τῶν τοιοῦτον χεῖρα ἔχων,

A bonitate, si spissæ potius vngulæ sint, quam si tenues. Deinde nec illud negligendum, an arduæ sint, an humiles vngulæ, tam anterius, quam posterius. Nam arduæ remotam a solo testudinem, quam vocant, habent: depressæ vero, tam firmissima, quam maxime tenera parte pedis pariter ingrediuntur, ut inter homines qui valgi dicuntur. Etiam sonitu recte memorat Simo pedum bonitatem prodi. Nam vngula concava solo impacta velut cymbalum resonat. Quia vero hinc orsi sumus, indidem ad alias partes corporis ascendemus. Igitur ossa, quæ supra vngulas sic eminent, ut infra tamen Cynepodas sint, nec admodum esse recta debent, ut in capris; quia quum duriora sint, equitem succutiunt, & huiusmodi crura facilius etiam inflantur: nec eadem ossa debent esse valde depressa. Nam ceteroqui partes illæ cynepodum callosæ deglabrarentur, & exulcerarentur, siue per glebas, seu per saxa sit equus agendus. Ossâ tibiaram oportet esse crassa. Etenim ea corporis fulcra sunt. Neque tamen aut venas aut carnes crassas, habere debet. Nam alioquin equo per aspera gradiente necesse sit eas partes sanguine repleri, & tumores callosos existere, crassaq; fieri crura, cum abscessu cutis: quæ si laxior fiat, etiam sura sæpius abscedit, & equo claudicandi causam præbet. Iam vero si genua pullus inter incedendum molli flexu moueat, hoc ipso coniecturam feceris, eum etiam habiturum agilia crura, quum ad equitationis usum idoneus erit. Quippe solent omnes genua progressu temporis etiam mollius & agilius inflectere. Non autem abs re mollis hæc agilitas præcipuam laudē habet. Nam minus & offendit & fatigatur equus talis, quæ cui rigida crura sunt. Femora sub armis si crassa sint, robustiora pariter, & venustiora, sicut etiam in corpore virili, videtur. Pectora quo latiora sint, eo sunt elegantiores & aptiores equi, siue formam spectes, seu robur, & ut equus non variato motu, sed eodem diu continuato cruribus utatur. A pectore ceruix eius enata sit, non prona, sicut in verre; sed recta velut in gallo tendat ad verticem, & laxa sit, qua contrahitur & incuruatur. Caput sit osseum, idq; mandibulam paruam habeat. Sic equi collum ante sessorem erit, & oculus ante pedes spectabit. Formæ vero talis equus minime vi cogere sessorē pote-

† a pedibus caninū dicitur partes callosæ crurium in equis, inter vngulam & suram.

κρείσσους, τετέλιος, σκίρροις

Athenæus 3. p. 48, 15.

rit, etiam si valde sit animosus. Quippe quum equi vim moliuntur, non collum & caput inflectunt, sed extendunt. Maxillæ quoque considerandæ sunt, ambæ teneræ sint, vel duriores, an alterutra. Nam qui maxillas dissimiles habent, ab oris altera parte contumaces fiunt. Indicia vigilantia potiora sunt in oculis prominentibus, quam intra concavitatem abditis; & equus oculis eiusmodi præditus, etiam longius prospexerit. Nares patulæ compressis ad respirandum commodiores sunt, & equi speciem magis terribilem efficiunt. Nam & quum equus equo irascitur, & quum inter equitandum ferocior euadit, magis diducit nares. Vertex equi maior, aures minutiores, equinum caput elegantius reddunt. Si prominentium armorum extremitas sit altior, & equiti sedem magis tutam præbet, & ut armi firmitus corpori adhæreant, facit. Eadem si duplex sit, ad insidendum mollior erit, quam simplex, & ad spectu gratior. Latera profundiora, & ad aluum turgidiuscula, simul efficiunt, ut equus ad insidendum plerumque commodior sit, & robustior, & pabulo melius fruatur. Lumbi quolatiores & breuiiores sunt, eo facilius ad tollit partes equus anteriores, & posteriores facilius adtrahit: eodemque modo fit, ut venter quam minimus adpareat, qui vastior partim deformat equum, partim debilitat, & ad gestandum minus aptum reddit. Coxas oportet esse latas & carnosas, ut lateribus & pectori respondeant. Quod si solida sint hæc omnia, leuiora simul ad cursum erunt, & equum magis acrem exhibebunt. Si femora equi sub cauda distincta fuerint linea latiori, etiam crura posteriora spatiosius subiiciet. Id vero si faciat, simul & perniciosius sub equite, quum agitabitur, & firmitus incedet; & omnia, quam aliter, erunt meliora. Licebit ex ipsiis hominibus hoc conicias. Quippe quum aliquid ad tollere de terra volunt, magis omnes id crura diuaricando, quam iisdem coniunctis, facere nituntur. Coleos equus grandes habere non debet, quod in pullo deprehendi nequit. De talis posterioribus, deque tibiis, & callosis crurum partibus, qui cynepodes sunt, & de ungulis, eadem dicimus, quæ de ante-

χει εί πόλυ θυμοδής είν. ου γάρ είνε μπιοντες δλλ' εκλείνοντες τον βράχηλον και τίν κεφαλίω βιάζεσθαι οι ίπποι επιχρησοι. σκαπειν δέ χρη και εί αμφοτερα μαλακαι αι γνάθοι, η σκληραι, η ετεραι. επεργασθαι γάρ ως τα πολλα οι μη ομοιας ται γνάθοις εζοντες γίνονται. και μίν δ' εζοφθαλμοι είν εζηρησος μάλλον φαίνεται τδ χειλοφθαλμου, και επι πλθου δι αυ ο βουδοτος οράνη. και μυκτηρες γε οι αναπεπιαμνοι τη συμπεπιωκωτων διπρωωτερι τε αμα εισι, και γρηγοτερον τον ίππον αποδεικνυσοι. και γάρ ο τον οργιζται ίππος εωπα, η εν ίππασια θυμωται, διρωδ μάλλον τδς μυκτηρας. και μίν χρυφη μίν μείζων, ωτα δέ μικροτερα ίππωδεστεραν τίν κεφαλίω αποφαίνε. η δ' αυ ύψηλη ακραμία τα τε αναβάτη ασφαλεστεραν τίν εδραν, και τδς αμοις και τα σώμαλι ισχυροτεραν τίν παρσφισιν παρέχεται. η διπλη της απλης και ενκαθησασαι μαλακωτερα, και ιδειν ηδίων. η πλθουρα η βαθυτερα, και παρσφισ τίν γαστερα οκκαδεστερα, αμα δεδρωτερον τε, και ισχυροτερον, και τδ χυλοτερον ως επι πολυ τον ίππον ευχολοτη παρέχεται. οσφίς γε μίν οσα αν πλατυτερον και βραχυτερα η, οσοιτω ραον μίν ο ίππος τα παρσφισιν αρεται, ραον δέ τα οπιθεν παρσφισι και ο κενεων δέ ουτω μικροτατος φαίνεται, ως ωρ μέγας ων μέγος μίν π και αιρωδ, μέγος δέ π και ασθενεσθου και διεφορωτερον αυ τον τον ίππων παρέχεται (τα γε μίν ισθα πλατία είν) μίν χρη και βραχια, τα ακέλουθα η ταις πλθουραις και τδς ερεοις. ω δέ πόλυτα σφρα η, χυφοτερα αν τα παρσφισ τον δρόμον είν, και οζυτερον μάλλον αυ τον ίππον παρέχου. μηροίς γε μίν τδς εω τη ερα ω αμα πλατία τη γραμμη διωρισμένους έχη, ουτω και τα οπιθεν σκελη δια πολλοδ εωθησφ. ετο η ποιαν αμα γρηγοτεραν τε η ισχυροτεραν Εξζ τίν εωδασιν τε η ίππασια, η απδωτα βελτίω εσαι εαυτη. τεκμήραμο δ' αν και απ αι δεσφτων. οταν γάρ π απο της γης α-

εσασαι βούλωνται, διαβαίνοντες πόλυτες μάλλον, η συμβεβηκότες επιχρησοιν αρεσθαι. τδς γε μίν ορχιδε δ μη μεγάλοις τον ίππον έχη, οσκι εστι πάλα και πδφν. παί γε μίν τη τ και οπιθεν ασφραγάλων, η κνημνί, η κωνηπόδων, και οπλων, τα αιτα λέγρημν, αωρ παί τη εμπαρσφισιν.

σεασι γ
ει μεγα
γάρ αι ασ
φλοπαται
ει γάρ τε
η μίν κωνη
παι ασφ
χρστωσιν
δι πολυ
κωνη δευδ
ει ασφρω
ει δει πει
μει εωτω
λα γάρ π
ει ασφρω
δι πολυ
στω μίν γ
ει πεισ
κωνη κα ελ
ει τδ πολ
εισ τι εστι
κωνη, η εστι
ταί τδ τε
φισιν, και τ
κωνη μάλλον
ει μίν δει,
κωνη, τδ κωνη
παι, ασφρω
εισασφρω
πιδωσιν, ου
δωσασφρω
μιν κωνησιν
σασφρω, οπι
κωνη, και φ
ταί τδ πολ
κωνησι ει
πιδωσιν δ
πιδωσιν, και
αυλάζωι
λα δει φ
ταί ασφρω
φωσφρωσιν
αυλάζωι
κωνησιν
κωνησιν
κωνησιν

παρὰ τὴν γὰρ ἀφ' ἧς δὲ βούλομαι καὶ εἰς ἧν αὐτῶν
 πρὸς μεγέθους ἡκιστα ἀποτυγχάνοι τις, οὗτου
 γὰρ αὐτῶν αἰ κνήμη δὴ τις γιγνομένη ὑ-
 ψηλότερα, εἴτ' ἄρα μέγιστος γίγνεται. παρὰ τὸν
 ἄλλο γὰρ τῆς χρόνου πύτων τῆς τετραπόδων
 αἰ μὲν κνήμη εἰς μέγεθος οὐ μάλα αὐξο-
 νται, παρὰ τὸν δὲ αὐτῶν, ὡς αὐτὸν συμμέτρως ἐ-
 χη, σὺν αὐξεται καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. εἶδος μὲν
 δὲ πώλου οὕτω δοκιμάζοντες, μάλιστα αὐτῶν
 ἡμῖν δοκῶσι τυγχάνειν ὑποδοξῆς καὶ ἰσχυροῦς
 καὶ ὑπερβαίου καὶ ὑπερβαίου καὶ ὑπερβαίου. B
 εἰ δὲ πινες αὐξάνοντο μετὰ βάλλουσιν, ὁ-
 μως οὕτω παρὰ τοῦτο δοκιμάζομεν. πολ-
 λῶ γὰρ πλείους ὑπερβαίου εἰς αἰσθάν, ἢ
 ἐκ τοιούτων αἰσθάν γιγνομένη. ὅπως γὰρ μὲν
 δεῖ πωλῶν, δοκεῖ ἡμῖν γραπτόν εἶναι. τὰ τ-
 ῶντα μὲν γὰρ δὲ ἐν ταῖς πόλεσιν ἰσχυροῦς
 οἱ τοῖς γρημασί τε ἰσχυροῦς, καὶ τῆς πό-
 λεως ἐκ ἐλαχίστον μετέχοντες. πολὺ ὅμως
 τῶν πωλῶν ἀμύμων εἶναι, τὰ μὲν νέω δὲ
 ξίας τὸ ὑπερβαίου τῆς ἑαυτῶν, καὶ ἰππι- C
 κῆς, ἢ ὑπερβαίου ἢ δὲ ἰππάζεσθαι μελε-
 τῶν τὰ τε παρὰ τοῦτο τῶν οἴκων, καὶ τῶν
 φίλων, καὶ τῶν πολιτικῶν, καὶ τῶν πολεμι-
 κῶν μάλλον, ἢ ἀμφὶ πώλων ἀμύμων.
 ὁ μὲν δὲ, ὡς ἂν ἐγὼ, γινώσκων πρὸς πω-
 λείας, τὸ δὲ θεοῦ ἐκδῶσθαι τὸ πῶλον, γρη-
 μοῖ, ὡς ἂν τὸν πῶλον ὅταν ὑπὲρ τῆς ἐκ-
 δῶσθαι πωλῶν ἀμύμων ἀμύμων ὑπερβαίου
 ποδοῦναι, οὕτως ἐκδιδόναι. ταῦτα γὰρ ὑπο-
 δείγματ' ἔσονται πωλῶν ἀμύμων ὡς ὑπερ- D
 βαίου πωλῶν, εἰ μὲν τὸν μισθὸν ἀπολήψο-
 σθαι, ὅπως μὲν τοῖς παρὰ τὸν τε καὶ γρη-
 μοῖ, καὶ φιλαί, θεοῦ ὁ πῶλος τὸ ἐκδίδο-
 * τὸ γὰρ τὸ πωλῶν ἀμύμων ὑπερβαίου. * ὁ γὰρ
 ἕτων τοιοῦτον οἴκει τὸ πωλῶν, καὶ ἀμύμων τὸ ἰπ-
 ποκῆμου ἀποτελεῖται, ἢ ὑπερβαίου ὁ μὲν
 ὁ ὀργίζο- πεινῆν, καὶ διψῆν, τὸ μὲν ὀργίζεσθαι πωλῶ-
 σθαι σκιάζειν, μετ' ἡρεμίας γίνεσθαι τὸ πῶ-
 λῶν ὁ δὲ φαγεῖν, καὶ πεινῆν, καὶ τῶν λυποῦ-
 των ἀπαλλάττεσθαι, δὲ ἀμύμων. ταῦτων E
 γὰρ γιγνομένων ἀνάγκη μὴ μόνον φιλεῖσθαι,
 ἀλλὰ καὶ ποθεῖσθαι ὑπὸ πώλων ἀμύμων.
 καὶ ἀποθεῖσθαι ὅταν ἡμῶν ὑπερβαίου ὁ ἰπ-
 πος μάλιστα ἡδεσθαι. ταῦτα δὲ ὅταν τὰ τε λασιώτατα, καὶ οἷς αὐτὸς ἡκιστα διώεται ὁ ἵππος, ἢ τὸ
 λυπῆ αὐτὸν, ὑπερβαίου. παρὰ τὸν δὲ τὰ ἰπποκῆμου καὶ ὁ δὲ ὄχλου ἀμύμων, καὶ πωλῶν.

rioribus. Nunc ea scribere volo, de quibus equi magnitudinem coniiciens, minime quispiam aberraverit. Cuius enim pulli tibiæ statim ab ortu fuerint altiores, is maximus fieri solet. Nam omnium quadrupedum tibiæ progressu temporis magnitudine non admodum crescunt, sed proportione quadam apta corpus etiam reliquum pro ratione tibiæ sumit incrementum. Qui formam pulli ad hunc modum explorant, facile confecturi nobis equum videntur, qui pedes habeat bonos, & robustus sit, & corpulentus, & elegans, & iustæ magnitudinis. Si maximè quidam inter crescendum mutantur, nos tamen hæc confidenter in explorando sequi possumus. Nam longe plures ex deformibus pulchri, quam ex pulchris deformes fiunt. Scribendum etiam nobis videtur, quomodo pulli sint instituendi. Res equestris in urbibus mandari solet iis, quibus opes inprimis idoneæ sunt, & reipublicæ pars non minima creditur. Longe vero fatius est, ut iuuenis quidem tum valetudinis suæ, tum equestris rei studiosus sit, aut si iam equitare norit, ut exerceatur, quam ut pullorum sit domitor; prouectior autem, ut domus, amicorum, ciuilium, bellicarumque rerum curam potius gerat, quam pullis instituendis occupetur. Si quis autem de pullis idem mecum sentit; pullum instituendum locabit, & ita quidem; ut non aliter, ac si puerum artis allicuius discendæ causâ locet, scripto complectatur, quomodo instructum sibi reddi velit. Id enim ostendet domitori, quid efficere studio suo debeat, si mercede potiri velit. Opera vero danda, ut pullum domitor mansuetum, tractabilem, hominum amantem accipiat. Horum pleraque domi efficiunt equisones, si norint, etiam sine labore famem, sitim, iritationem in pullis existere: sed eosdem non nisi per homines & pabulo, & potu potiri, & rebus molestis liberari posse. Nam hac ratione non tantum a pullis homines diligi, sed expecti quoque necesse est. Etiam illa tangenda sunt, quorum contrectatione solet equus inprimis delectari. Sunt autem hæc, quæ spissitudine pilorum abundant, & quibus si molestum aliquid accidat, opem ipse ferre nequit. Equisoni quoque præcipiatur, ut pullum per turbam ducat, & ad va-

ἄλλοι οἱ

ἐκδίδεται

* τὸ γὰρ

ὁ ὀργίζο-

σθαι

E

rias species, varios strepitus atque sonos propius admoueat. Horum si qua reformidat pullus, non a sauiente, sed deliciente doceri debet, esse illa minime terribilia. De pullis instituendis hæc minus perito præscripsisse, mea quidem opinione satis est. Iam vbi quis equum comparare vult, qui agitari ceperit; admonitiones quasdam adhibebimus, quas scire debet, qui nolit equorum in emtione circumueniri. Primum non ignoret, quæ sit ætas equi. Nam qui dentes pullinos, ætatis indices, amittit; neque spe delectat, nec periinde reuendibilis est. Vbi iuuenem esse constiterit, cognoscendum est, quomodo frænum ore, verticis habenas ad aures admittat. Id vero nequit obscurum esse, si frænum in conspectu emtoris & iniiciatur, & excitatur. Hinc animaduertendum, quonam modo equitem dorso suscipiat. Ex equis enim plerique difficulter admittunt, quæ iam ante intelligunt admittæ laborandi necessitatem sibi adlatura. Hoc quoque considerandum, an consensus ab equis aliis digredi velit, vel an equos adstantes inspectans, ad eos fessorem auferat. Sunt etiam, qui propter educationem malam ex ipsis agitationibus se fuga domum recipiunt. Ex oris altera parte diuiores prodequitatio, quæ pedica nominatur; ac multo magis, ipsa equitationis mutatio. Nam plerique fessorem auferre non conantur, nisi simul & ab improbiore maxilla iuuentur, & impetus ipse domum tendat. Etiam sciri oportet, an dimissus ad cursum celeriores paullo momento inhibeatur, & an reuer-ti velit. Hoc quoque non ignorari con-ducit, an excitatus ictu perinde, ac prius, parere velit. Quippe nullius usus est & famulus, & exercitus contumax. Equus vero contumax non tantum inutilis est, sed etiam sæpenumero perpetrat ea, quæ proditor solet. Et quia nobis equum bellatorem comparandum suscepimus, periculum eius faciendum in omnibus, quæ in bello tentari consueverunt. Ea vero sunt, transilire fossas, superare muros, in tumulos euadere cum impetu, de tumulis desilire. Faciendum quoque periculum & sursum agitando per accliuia, & per decliuia, & per transuersa. Nam his omnib. & animus exploratur, an tolerans; & auroscύειν, ἀπὸ ὄρθων καθάλλεσθαι, καὶ πρὸς ἀναντες δέ, καὶ κτ' ὑφ' ἄνοις, καὶ πλάγῃ ἐλαύνοντα πείραν λαμβάνειν. πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὴν ψυχὴν, εἰ καρτερεῖ, καὶ τὸ σῶμα,

*quod in
ea constri-
gitur equi
ad certum
ingrediedi
tationem
uel multi,
tamquam
pedica.*

τα παῖς μὲν ὄψει, πρὸς ταῖς δὲ ψόφοις πλησιάσει. τούτων δὲ ὅποια αἰὶ ὁ πῶλος φοβῆται, ἢ χαλεπαίνουσα δέ, ἀλλὰ παύοντα διδάσκειν, ὅτι οὐ δεινά ἔστι. καὶ περὶ μὲν πωλείας ἀρκεῖν μοι δοκεῖ τῷ ἰδιώτῃ εἰπεῖν ταῦτα πρὸς τὴν ὁπρὸς γὰρ μὲν ἰσπαζόμενον αἰηταί τις, ὑπερνηματὰ γραψομένου, ἃ δὲ καὶ ἀμανητῶν τὸν μέλλοντα μὴ δεσπαζέσθαι εἰ ἰσπαζέει. περὶ τοῦ μὲν ἴσπιου μὴ λαζέτω αὐτὸν, πρὸς ἡλικίαν. ὅγδρ' ἀμνητὴν ἔχον γνάμονας οὐτ' ἐλπίσιν διφραίνῃς, οὐτ' ὁμοίως διαπάλλακτος γίγνεται. ὁπότε δὲ ἡ νεότης σαφὴς, δεῖ αὖ μὴ λαζέειν, πῶς μὲν εἰς τὸ εἶμα δεχεται τὸν χαλινόν, πῶς δὲ περὶ τὰ ὠτά τὴν κεφαλὴν φέρει. ταῦτα δὲ ἦκησ' αὐτὸν λαζέειν, εἰ ὄρατος μὲν τὸ ἀνουμήριον ἐμβαλλομένου ὁ χαλινός, ὄρατος δὲ ἔχειται. ἔπειτα δὲ πρὸς εἶδος δεῖ τὸν νοῦν, πῶς ὅτι τὸν ἴσπιον δεχεται τὸν αἰαθάτιον. πολλοὶ γὰρ ἰσπιοὶ χαλεπῶς πρὸς εἶενται, ἃ πρὸς ἡλαυτοὺς ἔστιν, ὅτι πρὸς εἶδος πρὸς εἰνα γὰρ ἀγαθὰ γίνονται. σκεπτόν δὲ καὶ τῶδε, εἰ τὰ αἰαθάτις ἐφέλι ἀφ' αἰαθάτις ἰσπιῶν ἀπὸ γάρειν, ἢ εἰ παρρηκῆτας * ἰσπιῶν περὶ μὲν εὐφρασίαν πρὸς τούτους, εἰσι δὲ εἰ αὐτὸν ὁ πῶλος κακίῳ ἀγῶνι καὶ πρὸς τὰς εἰκάδε ἀφ' οὐδὲ φέρουσι εὐκτῶν ἰσπασίων. τὸς γὰρ μὲν ἔπερὸν γῆρας μίμνυσ' μὲν καὶ ἡ πεδὴ καλυμμένη ἰσπασία, πρὸς δὲ μάλλον καὶ ὀμμεθάλλεσθαι τὴν ἰσπασίαν. πολλοὶ γὰρ οὐκ ἐν γέροντι εὐφέρουσι, ἢ μὴ ἀμα συμδῆν ἢ τε ἀδίκως γῆρας, καὶ ἡ πρὸς οἶκον εὐφορεῖ. δεῖ γὰρ μὲν εἰδέναι καὶ εἰ ἀφεθείς εἰς ἄλλας ἀναλαμβαίνεται εἰς βραχί, καὶ εἰ ἀπὸ σπρέφασθαι ἐφέλι. ἀγῶν δὲ μὴ ἀπειροειναι, εἰ καὶ πληγῆ ἐγερθεῖς ἐφέλι ὁμοίως πείθεσθαι. ἀγῶν μὲν γὰρ δὴπου καὶ οἰκείτης, καὶ κράτιστα ἀπειθῆς. ἰσπιῶν δὲ ἀπειθῆς οὐ μόνον ἀγῶντος, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ὅσα πρὸς πρὸς οὐδὲν ἀγῶντος. ἔπειτα δὲ πρὸς οὐδὲν ἀγῶντος ἰσπιῶν ὑπερμετὰ ἀνεύθαι, ληπέρον πείραν ἀπὸ δότων, ὅσων πρὸς καὶ ὁ πόλεμος πείραν λαμβάνῃ. ἔστι δὲ ταῦτα, τὰ φερῶν ἀγῶντα ἄν, τὴ γὰρ ὑπερβαίνῃ, ἀπὸ ὄρθων ἀγορεύειν, ἀπὸ ὄρθων καθάλλεσθαι, καὶ πρὸς ἀναντες δέ, καὶ κτ' ὑφ' ἄνοις, καὶ πλάγῃ ἐλαύνοντα πείραν λαμβάνειν. πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὴν ψυχὴν, εἰ καρτερεῖ, καὶ τὸ σῶμα,

σώμα, εὐγυῖες, βασανίζε. & μὲν τοὶ τὸν μῆκα A
λαῖς πόρῳ τῶν τε ποιούτων ἀποδοκίμαστέον.
πολλοὶ γὰρ οὐ δὴ ἀδὲ μὴ δυνάσασθαι, ἀλλὰ
δὴ ἀδὲ ἀπειροὶ εἴς τούτων ἐλλείπονται. μα-
φότες δὲ, καὶ ἐπιθέμενοι, καὶ μελετήσαντες,
εἴ γ' ἄρα καλῶς αὐτὰ πάντα ποιῶν, * εἰ δ' ἄλ-
λως ὑγιῖς καὶ μὴ κακὴ εἶεν. τῆς γε μὲν τοῖ
† ὑπόστας φυλακτέον. οἱ γὰρ ὑπερφύβοι
βλαπτικὴν μὲν τοῖς πολεμίοις ἀφ' ἑαυτῶν ὄρα
εἶσι, τὴν ἀναβάτην ἑσφιλάτω πολλάκις, καὶ
εἰς τὰ χαλεπώτατα ἐνέβαλον. δὴ ὅτι καὶ εἴτινα B
χαλεπώτησιν ἐξοὶ ὁ ἵππος καταμαρτάνην, εἴ-
τε περὶ ἵππους, εἴτε περὶ ἀνδράποδος, καὶ εἰ
† δευτέρως γὰρ εἴη. πόρῳ γὰρ τῶν τε χα-
λεπὰ τοῖς κεκτημένοις γίνεται. τὰς δὲ γε τῶν
χαλινώπων καὶ ἀναβάσεων ἀποκωλύσας, καὶ
τάλλα † διδάματα, πολὺ ἀν' ἐπὶ μᾶλλον κα-
ταμάθοις, εἰ πεπονημένος ἦδ' ἡ τῶν ἵππου πά-
λιν περὶ τοῖς τῶν τε, ὅσα αὖτε ὡρὶν ἐξέσ-
σασθαι ἵππῶν. ὅσοι δ' αὖτε πονηρότεροι ἐθέλω-
σι πάλιν πόρους ὑποδέσασθαι, ἰσχυρὰ τεκμή- C
ρια παρέχονται τῶν τε ψυχῆς † καρτερίας. ὡς
δὲ συλλέγονται εἰπεῖν, ὅσπιν ἄσπιν μὲν εἴη,
καρτερίας, ὅσπιν δὲ πειρώμενος, ἐθέλοι δὲ
καὶ δυνάμετο πόρους ὑποφέρειν, πείθοιτο ὅτι μᾶ-
λιστα, ὅσα ἀν' εὐκρίτως ἀλυπότατος τ' εἴη καὶ
σωτηριώτατος παρ' ἀμφότερα ἐν τοῖς πολεμι-
κῆσι. οἱ δ' ἢ ἀπὸ βλακείαν ἐλάσεως πολλῆς
δεομένοι, ἢ ἀπὸ ὑπερφύβοι εἴη, πολλῆς
θαπείας τὴν καὶ παραμαλείας, ἀσολίαν μὲν
ταῖς χερσὶ τῶν ἀναβάτου παρέχοισιν, ἀθυμίαν D
δὲ ἐν τοῖς κινδύοις. ὅταν γὰρ μὲν ἀγαθὴς
ἵππων ὡρὶν τῆς, καὶ οὐ κατὰ ἀγάθηται, κα-
λὸν μὲν ἐν τοῖς οἰκίαις τὸν σαθρὸν εἴη,
ὅποι πλεονάζει ὁ δεσπότης ὄψεται τὸν ἵππον,
ἀγαθὸν δὲ οὐτῶ κατεσκεύασθαι τὸν ἵππων, α,
ὡς εἰ μηδὲν μᾶλλον αἰὸν τ' εἴη τῶν ἵππου οἴτην
κλαπύουσι ἐκ τῆς φάτιγης ἢ τὸν τῶν δεσπό-
του ἐκ τῶν ταμιείων. ὁ δὲ τούτου ἀμελεῖν, ἐ-
μοὶ μὲν ἑαυτῶ δοκεῖ ἀμελεῖν. δὴ δὲ γὰρ, ὅτι
ἐν τοῖς κινδύοις ὁ αὐτῶ σώμα παρ' ἵππων ὅτι E
δεσπότης ὄψεται ἀπίπτειται. ἐστὶ δ' οὐ μόνον τῶ
μὴ κλέπτεσθαι ἕνεκα τὸν οἴτην ἀγαθὸς ὁ ἐχ-
ρὸς ἵππων, ἀλλ' ὅτι καὶ ὅταν μὴ ἐκ καμί-
ζη τὸν οἴτην ὁ ἵππος φανερὸν γίνεται. τούτου δ' αὖτε
μα ὑπερβολῶν δέονται ἡρώτου ἐόντος δέονται ἀναπαύσεως, ἢ κελίαις ἢ ἄλ-

corpus, an sanum sit. Non tamen is, qui
hæc non admodum bene præstat, reiici-
endus est. Etenim plerique, non quia non
possint, sed quia rudes sint, in his defici-
unt. At vero si didicerint, & adsuæfacti
sint, & exercitati, hæc omnia recte præ-
stiterint; modo sani sint, & non ignavi.
† Suspicaces tamen cauendi. Nam qui val-
de formidolosi sunt, ut hostem de se lædi
non sinunt, ita sæpenumero etiam in gra-
uissima pericula coniecto seffori detri-
mentum adtulerunt. Cognoscendum quo-
que, num aliqua sæuities insit equo, vel
aduersus equos, vel aduersus homines; &
an se fitillari non patiatur. Etenim hæc om-
nia non possunt non iis esse grauia, qui
equum talem possident. An autem se fræn-
nari, & conscendi, ac vel in gyrum, vel al-
liter agitari recuset, multo facilius cogno-
uerit aliquis; si post exhaustos ab equo la-
bores, rursus ea facere, quæ prius ante a-
gitationem, adgrediatur. Quippe si qui
laboribus exhaustis, iterum labores subite
volunt; indicia satis idonea firmi ac tole-
rantis animi præbent. Ad summam, is e-
quus, cui boni sunt pedes, qui mansuetus
est, qui satis velox, qui sustinere labores &
velit & possit, ac maxime qui pareat; in a-
ctionibus bellicis equiti haud dubie nec
vllius rei grauis, & salutis auctor inprimis
existet. Qui vero vel propter ignauiam
multum impellendi sunt, vel propter ani-
mositatem nimiam magno cum labore
demulcendi; pariter & negotium mani-
bus equitis exhibent, & in periculis exa-
nimant. Iam vbi quis equum sibi proba-
tum comparauerit, ac domum duxerit;
commodum erit, ea parte domus esse sta-
bulum, vbi dominus equum creberrime
conspiciet; commodum, sic equile con-
strui, vt non magis equi pabulum e præse-
pi, quam domini cibus e penu subtrahi
furto possit. Qua quidem in re qui negli-
gens est, se ipsum negligere mihi videtur.
Nam perspicuum est, dominum in peri-
culis equo corpus suum credere. Nec tan-
tum hanc commoditatem habet equile
munitum, ne pabulum furto subtrahatur;
sed etiam vt constet, quando pabulum e-
quus e præsepi non egerat. Id vero si quis
sentiât, intelligat licet, vel os eius ad nau-
seam vsque humoris abundans, remedij
alicuius indigere, vel lassum corpus quie-
te reficiendum, vel hordei fastidium, vel

† Suspicaces equi sunt, qui facile sibi metuumt.

† Sed...

ταμά, male.

καί αείδ' ὅποι ἀναχάλινωτον ἀγῆ, κημοῦ δει. **A**
 ὁ γάρ κημὸς ἀναπνέει μὲν οὐ καλύει, δάκνην δ'
 οὐκ ἔα, καὶ δ' ἐπιβουλὴν δ' ἵππου περικείμενος
 μάλλον ἐξαρῆ τῶν ἵππων. καὶ μὲν δεσμεύει
 τὸν ἵππον ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς δει. πρῶτα γάρ,
 ὅποσα ἀνδρὶς κληῖται περὶ τὸ πρῶτον ἵππου,
 ἐκνήθειν πέφυκεν αἶω. ἐκνήθειν γὰρ μὲν οὐ-
 τω δεδεμένος χαλαρὰ μάλλον, ἢ ἀσπασαί τε
 δεσμά. ἐπειδὴ δ' ἵππῳ, δεχόμενος μὲν ἀπὸ
 τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χαίτης. μὴ γὰρ καθαροῖν
 τῶν αἰωόντων, μάταιον τὰ κείτω καθαίρειν. ἐ-
 πείτα δὲ καὶ μὲν δ' ἄλλο σῶμα πᾶσι τοῖς τῆς
 καθαίρωτος ὀργάνοις αἰσάντα δὲ πῶς τείχεα
 σοφῶν πῶς κύνει καὶ φύσιν τ' τεύχεος, τῶν δ' ἐν
 τῇ ῥάχῃ τεύχων ἄλλω μὲν ὀργάνω ὁδοῦν δει
 ἀπιδεῖται, ταῖς δὲ χερσὶ τείθειν καὶ ἀπαλιώθειν
 ἢ ἀφ' οὐσῶν κέκλιται. ἡκιστα γὰρ ἀνβλάπτει
 πῶς ἔδραν τῶν ἵππων. ὕδατι δ' καὶ ἀπλιώθειν
 πῶς κεφαλῆς καὶ ὀσώδης γὰρ οὐσα, εἰ σιδήρῳ
 ἢ ξύλῳ καθαίρωσι, λυποῖ ἀντὸν ἵππον. καὶ δ'
 πρῶτον ἵππῳ βρέθειν. καὶ γὰρ αὐτὰ δὴ μή-
 κεις οὐσα αἰ τεύχεος ὄσων μὲν οὐ καλύουσι τὸν
 ἵππον, ἀποσοβοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ
 λυποῦντα. καὶ τὸν θεὸν δὲ οἰεῖται καὶ δεδω-
 κέναι ταύτας τὰς τεύχεα ἵππων ἀπὸ τῶν με-
 γάλων ὄσων, ἀόνοις τε καὶ ἡμίνοις ἔδδοσαν ἀ-
 λεξήθεια πρὸ τῶν ὀμμάτων. καὶ οὐρανὸν δὲ,
 καὶ χαίτην πλιώθειν καὶ, ἐπειδὴ αὐτῶν δὲ
 τὰς τεύχεα, τὰς μὲν ἐν τῇ οὐρῇ, ὅπως ἐπι-
 πλῆσον δὲ κημοῦ μὲν ἀποσοβῆται ὁ ἵππος τὰ
 λυποῦντα. τὰς δὲ ἐν τῇ ῥαχίῳ, ὅπως τὰς
 ἀμβάτη ὡς ἀφρονωτάτη ἀτίληψις ἢ. δεδο-
 ται δὲ πρὸς τὰς καὶ ἀγλαίας ἐνεκεν ἵππων
 χαίτη, καὶ τὰ πρῶτον ἵππῳ τε, καὶ οὐρα. τεκμή-
 ριον δὲ. αἱ γὰρ ἀγλαίαι τῶν ἵππων οὐχ ὁ-
 μοίως ὑπομῆροις τῶν ὀνοῦσι ἐπὶ τῇ οὐρῇ,
 ἕως ἀνὰ κρημνῶν. οὐ ἐνεκεν καὶ ἀποκείρωσι πρὸς
 πῶς οὐρα τὰς ἵππους ἀπιδεῖται οἱ ὀνοβατοῦ-
 τες. πῶς γὰρ μὲν τῶν σκελῶν κατὰ πλεῖστον ἀ-
 φαιροῦνται. ὡφελεί μὲν γὰρ ὁδοῦν, βλάπτει δ'
 τὰς ὀπλάς ἢ καθ' ἑκάστην ἡμέραν βρέξει. καὶ
 πῶς ὑποκατέειπε δὲ ἀγλαίαι καθαροῖν κημοῦ
 καὶ. αὐτὴ γὰρ λυποῖ μὲν μάλα τὸν ἵππον. ὅσῳ
 δὲ ἀνὰ καθαρώτερον ταῦτα γίνονται, ὅσοι τὰ
 πλεῖστον τὰ λυποῦντα ἀφαιροῦνται ὑποκατέειπε
 ἕως. ἡ δὲ καὶ πρῶτον ὄσων ποιήσεται ἡς ταῦτα, ἔ-
 φθαινε τὸν ἀγλαίαι μὲν ὀνοῦσι, καὶ ὁμοίως ὅσῳ

A Adeoque semper, quocumque duxerit e-
 quum sine freno, camum adhibere de-
 bet. Quippe camus ut respirationem non
 impedit, ita mordere non finit: idemque
 si equis adhibitus sit, magis ab insidiis ho-
 mini struendis auocat. Supra caput adli-
 gari debet equus. Nam omnia, quæ cir-
 cum os equo molesta contingunt, sursum
 elato capite declinare solet. Itaque sic ad-
 ligatus si quid declinet, laxat potius vin-
 cula, quam rumpit. Strigili usus a capi-
 te ac iuba incipiat. Nam frustra sit, infe-
B riora purgare; si superiora necdum munda
 sint. Deinde reliquo corpore cunctis
 ad expurgandos equos factis instrumen-
 tis erigere pilos, & pulverem extergere
 pro natura pilorum debet: at spinæ pilos alio
 nullo tæget instrumento, nisi quod manibus
 eos fricabit, & secundum natura-
 lem eorum situm emolliet. Quippe sic il-
 lam in equo fellam quamminimam læte-
 rit. Aqua caput eluendum est. Quum enim
 osseum sit, dolorem sentiet equus, si
 ferro vel ligno purgetur. Iuba quoque an-
 terior humectanda. Quum enim prolixi
C sunt hi capilli, sicut equum in adspiciendo
 non impediunt: ita depellunt ab oculis, si
 qua molesta iis accidant. Deos quoque
 putandum, hos equo capillos aurium ma-
 gnarum loco dedisse, quas asinis & mulis
 ad depellendas oculorum iniurias concef-
 ferunt. Eluenda quoque cauda cum iuba,
 quo capilli crescant; caudæ quidem, ut
 eam longissime porrigens equus, abigere
 molesta possit; colli vero, ut adminicu-
 lum, quod adprehendat conscensor, co-
 piosum habeat. Etiam venustatis causa
 diuinitus equo iuba, capillus anterior, cau-
 da contigit. Eius argumentum hoc fuerit,
 quod equæ gregariæ non perinde asinos
 ad coitum admittant, dum iubatae sunt.
 Propterea tondent ad coitum equas om-
 nes illi, qui volunt, ut ab asinis inean-
 tur. Crura ceteris membris abluendis exi-
 mimus. Ut enim utilitatis nihil habet, ita
 etiam noxia est ungularum humectatio
 cottidiana. Nimia quoque repurgatio eo-
 rum, quæ sub aluo sunt, moderanda. Nam
E equo maximam illa molestiam exhibet, &
 quo partes ex mundiores fuerint, eo plura
 sub aluo dolorem equo concitantia colligunt.
 Quod si maxime laborem in his per-
 petuum aliquis impenderit, non tam cito
 liberatur ab eis equus, quin statim similis

περικεί-
μενος ὁ
κημὸς
μάλλον

τὸν θεόν

πρῶτον

fit immundis. Quapropter hæc omittenda sunt. Crurum quoque deterfio, quæ dumtaxat fit ipsis manibus, sufficit. Indicabimus hoc etiam, quemadmodum aliquis suo cum damno minimo, & equi comodo maximo defricatione utatur. Nam ita si detergat sordēs, ut in eandem cum equo spectet partem; periculum erit, ne in faciem ab equo tum genu, tum vngula percutiatur. Sin aduersus equum intuens, & extra crus ipsum inter detergendum ad scapulam constitutus defricauerit: nec ipse damni hoc modo quidquam acceperit, & possit itidem equi vngulam aperiendo testudini remedium adferre. Similiter & crura posteriora purget. Saltem id obseruet, qui versatur apud equum; & hæc, & alia sane omnia, quæ fieri oportet, minime sic faciunda; ut ore recto & ad caudam accedatur. Quippe si vtraque parte nocere homini equus adgrediat, viribus homine superior est. At si quis a latere adierit, is minimo cum damno suo, multa cum equo poterit agere. Iam ubi ducendus est equus, ut aliquis a tergo sequens eum ducat, propterea non probamus, quia ductor hoc modo minime sibi cauere potest, & equo facere nullo negotio licet omnia, quæ vult. Rursus ut aliquis antecedens a fronte longo cum loro ductorio doceat equum subsequi, propter has causas reprehendimus; quod equo nocere liceat, utrocumque velit a latere, atque etiam se conuertere possit, & in ductorem aduersum irrure. Quod si plures equi sic ducantur, qui nam fiet, ut a se inuicem abstineant? Qui vero a latere duci cōsuevit equus, is minime nec equos nec homines lædere possit, & equiti commodissime paratus ad manum fuerit, si quando celeriter in eum sit adscendendum. Ut autem curator equo frænum etiam recte iniiciat, ad læuum latus equi primum accedat; deinde circum caput habenas iniiciens, in summis armis eas deponat, verticisque lorum dextra tollat, læua lupos admoueat. Hos si admittat, totum fræni reticulum ei scilicet induendum erit. Sin os pandere nolit, frænum equi dentibus adhibendo digitus sinistrae maximus buccæ inferatur. Nam plerique, si hoc fiat, os laxant. εἰς τὴν ὄψιν φέρω καὶ μὴ δέχεται, ἢ δὴλον ὅτι περὶ τὴν κεφαλὴν εἶναι τὸν κεκρῦφalon· εἰ δὲ μὴ δὴλον ἔσται ὅτι ἔχοντα δὲ τὸν ὄψιν τὸν χαλινὸν τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς δεξιῆς χερσὸς εἰσὼ τῆς γνάθου τῆς ἄνω πρὸς τοῖς ὀδοῖσι. οἱ γὰρ πολλοὶ τούτου γνησιότητος χαλαροῦσιν τὸ σῶμα.

Αὐτοὶ ἀκαθάρτοι. Ταῦτα μὲν οὖν εἶναι χρὴ δεῖν καὶ τῶν σκελῶν ψῆξις αὐταῖς ταῖς χερσὶ γνησιότητος. δηλώσω μὲν δὲ καὶ τὸτο, ὡς αὐτὸ ἀβλαβέστατον μὲν πρὸς ἑαυτῶν, τῶν δὲ ἰσώπων ὠφελιμώτατον ψήξοι· ἰὼ μὲν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ βλέπων τῶν ἰσώπων καθαίρη, κίνδυνος καὶ τῶν γόνατι καὶ τῆ ὀπλῆ εἰς τὸ παρῶσαν πληγῶν. ἰὼ δὲ αἰτία τῶν ἰσώπων ὄραν καὶ ἔξω τῶν σκελῶν, ὅταν καθαίρη, καὶ τὴν ἰσώπων πλάγιον καὶ ἴσον ἀπὸ τῆς ὀπλῆς, οὕτω πάθος μὲν βαλὼν δὲ δύναιτο εἰ καὶ τὴν χελιδόνα τῆς ἰσώπων τερραπείαν ἀναστήσασιν τὴν ὀπλῆν. ὡς δὲ αὐτῶν καὶ τὰ ὅπιαθεν σκέλη καθαίρηται. εἰδέναι δὲ χρὴ τὸν ἰσώπων, ὅτι καὶ ταῦτα καὶ τὰλλα πρῶτα, οὕτω παρῶσαν δεῖ, ὡς ἦκιστα χρὴ καὶ τὸ παρῶσαν τε καὶ οὐραν τὴν ἰσώπων παρῶσαν. ἰὼ γὰρ ὅτι χρὴ ἀδικεῖν κατ' ἀμφοτέρωθεν ταῦτα, κρείττων ὁ ἰσώπων ἀπὸ δεξιῶν. ἐκ πλαγίου δὲ αὐτὸς παρῶσαν ἰσώπων, ἀβλαβέστατον μὲν ἑαυτῶν, πρῶτα δὲ αὐτῶν ἰσώπων δύναιτο χρῆσθαι. ἐπειδὴ γὰρ ἄλλο δὲ τὸν ἰσώπων, τὴν μὲν ὅπιαθεν ἀγωγὴν δεῖ τὰ δεξιῶν ἐπαμφοτέρωθεν, ὅτι τῶν μὲν ἄρτι οὕτως ἦκιστα ἔστι φυλάττειν, τῶν δὲ ἰσώπων οὕτω μάλιστα ἔστι ποιῆσαι, ὅτι αὐτὸ βούληται. τῶν δὲ αὐτῶν ἐμπαρῶσαν μακρῶν τῶν ἀγωγῶν παρῶσαν ὄντα διδάσκειν ὑψηλοῦσιν τὸν ἰσώπων, δεῖ τὰ δεξιῶν αὐτῶν ψήξοι. ἔξω μὲν γὰρ τῶν ἰσώπων καὶ ὅποτέστι βούληται τῶν πλαγίων καχυρρεῖν, ἔξω δὲ ἀναστροφῶν ἀπὸ τῶν γνησιότητων τῶν ἀρτι. ἀδεσοὶ δὲ ἢ ἰσώπων πῶς αὐτῶν ἀλλήλων δύναιτο ἀπέχεσθαι οὕτως ἀρτιοὶ; ἐκ πλαγίου δὲ ἰσώπων ἐπιθεῖς τῶν ἀρτιοῦσιν, ἦκιστα μὲν αὐτῶν καὶ ἰσώπων καὶ ἀδεσοῦσιν δύναιτ' αὐτῶν καχυρρεῖν, καλλίστε δὲ αὐτῶν παρεσκευασμένος τῶν ἀναβάτην εἶη καὶ εἰπέτε ἐν τῶν ἀναβῶν δεξιῶν. ἢ ὁ ἰσώπων καὶ τὸν χαλινὸν ὀρθῶς ἐμβάλη, παρῶσαν μὲν παρῶσαν καὶ τῶν ἀρτιοῦσιν τῶν ἰσώπων. ἐπειτα τῶν μὲν ἰσώπων παρῶσαν παρῶσαν τὴν κεφαλῆν, καταπέτω δὲ τῆ ἀκρωμία, τὴν δὲ καχυρραῖαν τῆ δεξιῶν ἀρέτω, ὅ δὲ σῶμιον τῆ ἀρτιοῦσιν.

ποιῶσιν

ἰὼ δὲ

αὐτὸ δὲ μηδὲ οὕτω δέχεται, πιεσάτω δὲ χεῖ-
 λος παρὰ τὰ κνωόδοντι. καὶ πόδῳ ἕνῃ ολί-
 γω οὐ δέχεται τῆτο πάροντες. δεδιδάσθω
 δὲ καὶ τὰδε ὁ ἵπποκρόμος. πρῶτον μὲν, μή-
 ποτε ἄγῃ τῆς ἰσχύος τὸν ἵππον. τῆτο γὰρ ἔ-
 τεργνάτοις ποίσι. ἔπειτα δὲ ὅσον δεῖ, ἀπέ-
 χῃν τὸν χαλινὸν τῆς τῆσθων. ὁ μὲν γὰρ ἄ-
 γῃν παρὰ αὐτῆς τυλαῖ δὲ σῶμα, ὥστε μὴ
 αἰαθήτον εἶ. ὁ δὲ ἄγῃν εἰς ἄκρον δὲ σῶ-
 μα καλιέμενος, ἔξοισιαι παρὰ χεῖρα σιδά-
 κροντι δὲ σῶμιον μὴ πείθεσθαι. * γὰρ δὲ τὸν
 ἵπποκρόμον καὶ τὰ τοιάδε παρὰ ζῶσθαι, εἴτι
 ἄγῃν δὲ δειῖ πονεῖν. οὕτω γὰρ δὴ μέγα ἔστι, δὲ λαμ-
 βάνῃν ἔτελεν τὸν ἵππον τὸν χαλινὸν, ὡς ὁ μὴ
 δεχόμενος πόδῳ πασιν ἄγῃσος. ἰὼ δὲ μὴ
 μόνον ὅτῳ πονεῖν μέλλῃ χαλινάτω, ἀλλὰ
 καὶ ὅτῳ ἔπι τὸν σῆτον, καὶ ὅτῳ ἔξ ἰσπα-
 σίας εἰς οἶκον ἀπάγῃται, ὅσῳ δὲ εἴη θου-
 μασῶν, εἴ τῃ δῆρῳ τὸν χαλινὸν αὐτόμα-
 τος παρὰ τῆσθῶν. ἀγῃν δὲ τὸν ἵπποκρό-
 μον καὶ ἀναβάλλῃν ἔπι σῶσθαι τὸν παρὰ σῆτον
 ἔσθῶν, ὅπως αὐτὸς τε ὁ δεσπότης, ἰὼ πῶ-
 τε ἀρρώσῃσθαι, ἢ παρὰ σῶσθῳ γίγῃται, ἔ-
 χῃ τὸν ἄπετῶσ ἀναβιάσθῳ, καὶ ἄλλῳ,
 ἰὼ τῆν βούληται, τὸν ἀναβαλοῦσθαι ἔπι χα-
 εἰσῃται. δὲ δὲ μὴ πῶτε σὺ ὀργῇ τῆ ἰσ-
 πῳ παρὰ φέρεσθαι, ἐν τῆτο καὶ δίδαγμα
 καὶ ἔθισμα παρὰ ἵππον δῆρῳσιν. ἀπαρῶσθῳ
 τὸν γὰρ ἢ ὀργῇ, ὥστε πολλὰκις ἔξεργάσθῳ
 τῶν μετὰ μελεῖν ἀνάγκῃ. καὶ ὅτῳ δὲ ὑ-
 ποσῶσθῳ πῶ ὁ ἵππος μὴ γέλλῃ παρὰ τῆτο
 παρὰ σῆσθῳ, δίδασθῳ δὲ, ὅτι οὐ δεινὰ ἔστι, μά-
 λιστα μὲν οὗ ἰσπῳ δὲ καρδίῳ. εἰ δὲ μὴ, ἀ-
 πτόμενον τῆ τῆσθῳ δεινὸ δὲ σῶσθῳ εἶ, καὶ
 τὸν ἵππον παρὰ σῶσθῳ παρὰ σῶσθῳ. οἱ δὲ πλη-
 γῆσ ἀναγκάσθῳ ἐπὶ πλείῳ φόβον πα-
 ρέχοισιν. οἶοντι γὰρ οἱ ἵπποι, ὅτῳ πῆ χα-
 λεπὸν πάσῳσιν ἐν τῆσθῳ, καὶ τῆσθῳ
 τῆ ἰσπῳ δὲ σῶσθῳ εἶ. ἔπειδῳ γῆ
 μὲν ὁ ἵπποκρόμος τὸν ἵππον παρὰ σῶσθῳ τῆ
 ἀναβάτῃ, δὲ μὲν ἔπι σῶσθῳ ἰσπῳ δὲ σῶσθῳ
 σῶσθῳ τὸν ἵππον, ὥστε ἄπετῆσ εἶ ἀναβιάσθῳ,
 οὐ μεμφομέσθῳ. τὸν γῆ μὲν τοῖ ἵππῳσθῳ νομίσθῳ
 μὲν γῆσθῳ μελετῶσθῳ καὶ μὴ παρὰ σῶσθῳ ἰσ-
 πῳ δὲ σῶσθῳ ἀναβιάσθῳ. ἄλλοτε μὲν γὰρ ἄλλοῖσθῳ ἵππῳσθῳ παρὰ σῶσθῳ, ἄλλοτε δὲ ἄλλῳ ὁ αὐ-
 τὸσ ἰσπῳσθῳ. ὅταν γῆ μὲν παρὰ σῶσθῳ δὲ σῶσθῳ τῆ ἵππῳσθῳ ὡσ ἀναβῆσθῳ μὲν, ἰὼ αὐτῳ γῆσθῳ μὲν, ὁ

ASi ne ita quidem admittat, labrum ad den-
 tem, qui caninus dicitur, premat. Paucissimi
 quidem, si hoc eis accidat, frænum non
 recipiunt. Etiam in his instructus sit cura-
 tor. Primum, ne ducat equum habenis. Sic
 enim pars oris altera fit durior. Deinde, ut
 a maxillis interuallo conueniente frænum
 sic absit, ut sensus eius equum non fugiat.
 Nam si valde maxillis incumbat, ori cal-
 lum obducit. At si nimis ad os extremum
 demittatur, potestatem præbet equo se con-
 tumaciter gerendi, si frænum simul mor-
 deat. Et nequaquam equus huiusmodi re-
 bus exacerbandus est, quum laborem sub-
 ire debet. Quippe tantum in hoc momen-
 ti situm est, ut equus admittere frænum velit;
 ut si quis non admittat, omnino inutilis sit.
 Quod si non tantum frænetur, ubi laboran-
 dum est equo, verum etiam quum ad pa-
 bulum ducitur, & quum ex agitatione do-
 mum reducitur; mirum non sit, frænum ob-
 latum ab eo sponte rapi. Bonum hoc quo-
 que, scire curatorem, quo pacto seffor mo-
 re Perfico in equum sustollendus sit: ut & i-
 pse dominus, si morbo languerit, aut pro-
 uectior fiat, habeat hominem, a quo facile
 imponatur in equum; & alij, cui velit, ho-
 mine concedendo gratificari queat, a quo
 sustollatur. Vnum autem hoc ad equos &
 præceptum, & institutum est optimum;
 numquam ut iracunde cum equo agatur.
 Nam ira quiddam est incōsideratum. Ita-
 que sæpenumero facit ea, quorum prænite-
 re necesse sit. Quum etiam suspectum ali-
 quid habens equus, id adire non vult; do-
 cendus est, in eo nihil esse terribile, præfer-
 tim equo animoso: sin id fieri nequeat, e-
 quitem ipsum adtingere oportet id, quod
 terribile videtur, equum leniter adducen-
 do. Qui vero verberibus eos cogit, etiam
 metum maiorem incutiunt. Putant enim
 equi, quum interim aliquid graue ferunt,
 etiam id ab illo, quod suspectum habent,
 proficisci. Quum seffori curator equum
 tradit, non improbamus sane, si norit equum
 sic ei subiicere, quo facilis adscensus sit. I-
 psium tamen equitem in hoc exercere se
 debere ducimus, ut etiam equo se non præ-
 bente conscendere possit. Nam aliquando
 E alius atque alius equus offertur, & idem a-
 liquis alias alij inferuit. Iam quum equus
 aliquis acceperit equum, tamquam in eum
 conscensurus: scribendum modo, quæ fa-

γὰρ δὲ τὸν ἵππον, ὡς πῶτε αἰαθήτον εἶ, ὁ μὲν γὰρ ἄγῃν παρὰ αὐτῆς τυλαῖ δὲ σῶμα, ὡς τὸν ἵππον μὴ αἰαθήτον εἶ, ὁ δὲ ἄγῃν εἰς ἄκρον δὲ σῶμα καλιέμενος, ἔξοισιαι παρὰ χεῖρα σιδάκροντι δὲ σῶμιον μὴ πείθεσθαι. * γὰρ δὲ τὸν ἵπποκρόμον καὶ τὰ τοιάδε παρὰ ζῶσθαι, εἴτι ἄγῃν δὲ δειῖ πονεῖν. οὕτω γὰρ δὴ μέγα ἔστι, δὲ λαμβάνῃν ἔτελεν τὸν ἵππον τὸν χαλινὸν, ὡς ὁ μὴ δεχόμενος πόδῳ πασιν ἄγῃσος. ἰὼ δὲ μὴ μόνον ὅτῳ πονεῖν μέλλῃ χαλινάτω, ἀλλὰ καὶ ὅτῳ ἔπι τὸν σῆτον, καὶ ὅτῳ ἔξ ἰσπασίας εἰς οἶκον ἀπάγῃται, ὅσῳ δὲ εἴη θουμασῶν, εἴ τῃ δῆρῳ τὸν χαλινὸν αὐτόματος παρὰ τῆσθῶν. ἀγῃν δὲ τὸν ἵπποκρόμον καὶ ἀναβάλλῃν ἔπι σῶσθαι τὸν παρὰ σῆτον ἔσθῶν, ὅπως αὐτὸς τε ὁ δεσπότης, ἰὼ πῶτε ἀρρώσῃσθαι, ἢ παρὰ σῶσθῳ γίγῃται, ἔχῃ τὸν ἄπετῶσ ἀναβιάσθῳ, καὶ ἄλλῳ, ἰὼ τῆν βούληται, τὸν ἀναβαλοῦσθαι ἔπι χαεἰσῃται. δὲ δὲ μὴ πῶτε σὺ ὀργῇ τῆ ἰσπῳ παρὰ φέρεσθαι, ἐν τῆτο καὶ δίδαγμα καὶ ἔθισμα παρὰ ἵππον δῆρῳσιν. ἀπαρῶσθῳ τὸν γὰρ ἢ ὀργῇ, ὥστε πολλὰκις ἔξεργάσθῳ τῶν μετὰ μελεῖν ἀνάγκῃ. καὶ ὅτῳ δὲ ὑποσῶσθῳ πῶ ὁ ἵππος μὴ γέλλῃ παρὰ τῆτο παρὰ σῆσθῳ, δίδασθῳ δὲ, ὅτι οὐ δεινὰ ἔστι, μάλιστα μὲν οὗ ἰσπῳ δὲ καρδίῳ. εἰ δὲ μὴ, ἀπτόμενον τῆ τῆσθῳ δεινὸ δὲ σῶσθῳ εἶ, καὶ τὸν ἵππον παρὰ σῶσθῳ παρὰ σῶσθῳ. οἱ δὲ πληγῆσ ἀναγκάσθῳ ἐπὶ πλείῳ φόβον παρέρχοισιν. οἶοντι γὰρ οἱ ἵπποι, ὅτῳ πῆ χαλεπὸν πάσῳσιν ἐν τῆσθῳ, καὶ τῆσθῳ τῆ ἰσπῳ δὲ σῶσθῳ εἶ. ἔπειδῳ γῆ μὲν ὁ ἵπποκρόμος τὸν ἵππον παρὰ σῶσθῳ τῆ ἀναβάτῃ, δὲ μὲν ἔπι σῶσθῳ ἰσπῳ δὲ σῶσθῳ σῶσθῳ τὸν ἵππον, ὥστε ἄπετῆσ εἶ ἀναβιάσθῳ, οὐ μεμφομέσθῳ. τὸν γῆ μὲν τοῖ ἵππῳσθῳ νομίσθῳ μὲν γῆσθῳ μελετῶσθῳ καὶ μὴ παρὰ σῶσθῳ ἰσπῳ δὲ σῶσθῳ ἀναβιάσθῳ. ἄλλοτε μὲν γὰρ ἄλλοῖσθῳ ἵππῳσθῳ παρὰ σῶσθῳ, ἄλλοτε δὲ ἄλλῳ ὁ αὐτὸσ ἰσπῳσθῳ. ὅταν γῆ μὲν παρὰ σῶσθῳ δὲ σῶσθῳ τῆ ἵππῳσθῳ ὡσ ἀναβῆσθῳ μὲν, ἰὼ αὐτῳ γῆσθῳ μὲν, ὁ

ἤπλον αὐτὸ σφάλλοιοτο. ἐπειδὴ γὰρ μὴ κατὰ
 ζηται, ὡς ἔστιν ἡρεμεῖν δεῖ διδάσκειν τὸν
 ἵππον, ἕως αὐτὸ καὶ ὑποαυτῶσται ἢ τι δέν-
 ται, καὶ ἰσῶσται, καὶ * δόρυ λαβὴν ἕως
 αὐτὸν ὑποαυτῶσται εἴη. ἐπειδὴ δὲ ἐχέτω τὸν ἀ-
 εἰσερὸν βραχίονα πρὸς τῆς πλῆρας. οὐ-
 τῶ γὰρ ἀσαλέατος τε ὁ ἵππος ἔσται, καὶ ἡ
 χεὶρ ἐγκρατεστάτη. ἰσῶσται γὰρ ἐπαγνοῦ-
 μιν, ὁποῖα ἴσται τε εἴσι, καὶ μὴ ἀσθενεῖς, μη-
 δὲ ὀλιθηραὶ, μηδὲ παχεῖαι. ἵνα καὶ τὸ δό-
 ρυ, ὅταν δέη, δέχεσθαι ἡ χεὶρ διώηται. ὅταν
 δὲ πρὸς τὴν σμύλην τὰ ἵππων, βάλει
 μὴ δὲ ἔρχεται. τὸ γὰρ ἀταρακτότατον ἡ-
 νιοχίτω δὲ, ἢ μὴ τὸ χυφαγωγέτερος ἢ ὁ
 ἵππος, αὐτῶ τῆς χερσίν. ἢ δὲ μᾶλλον ἀ-
 νακεκωφῶς, κατωτέρω. οὐτῶ γὰρ αὐτὸ μάλι-
 σα χρυσοῖν ὁ γῆμα. μὲν δὲ ταῦτα τὸν αὐτο-
 φυῆ ἀφ᾽ ἑαυτῶν, ἀφ᾽ ἑαυτῶν αὐτῶν
 πῶτα ὁ σῶμα, καὶ εἰς τὸ ὅτι πρὸς τὸν
 ἵππον δὲ ἀφικνοῖτο. ἢ ἐπειδὴ ὡς καὶ ἀπὸ
 τῆς ἄριστερῶν ἔρχεται διδοκιμώτερον,
 ὡς αὐτὸ μάλισα ἀπὸ τούτων ἔρχοιτο, εἰ δὲ
 ἔρχεται μὴ ὅποτε ἀναβαῖνοι τὰ δόρυ,
 τότε σημαῖνοι τὰ ἵππων τὰ ὅτι πρὸς τὸν
 ἵππον. ὁ γὰρ ἄριστερὸν μέλλον αἶψα, ἐκ τούτου
 δὲ ἔρχοιτο καὶ ὅποτε ἐπὶ τὰ δῶνυμα ἀνα-
 ερέφοι, τότε καὶ τὸ ὅτι κλισίως δὲ ἔρχοιτο. καὶ
 γὰρ πέφυκεν ὁ ἵππος εἰς μὴ τὰ δόρυ ἀφ᾽ ἑαυ-
 τῶν, εἰς δόρυ, εἰς ἀφ᾽ ἑαυτῶν εἰς δῶνυμα
 δὲ, εἰς ἄριστερῶν. ἵππασίαι δὲ ἐπαγνοῦ-
 μιν πῶ πῶ καλουμένῳ. ἐπὶ ἀμφοτέ-
 ρας γὰρ τὰ γὰρ εἰς ἀφ᾽ ἑαυτῶν ἔρχεται, καὶ τὸ
 μετὰ ἀλλήλους δὲ πῶ ἵππασίαι ἀγαθόν, ἵ-
 να ἀμφοτέρας αἰ γὰρ καὶ ἐκάτερον τῆς
 ἵππασίας ἰσῶσται. ἐπαγνοῦμιν ἢ καὶ πῶ ἐ-
 τερομήκη πῶ μᾶλλον τῆς κυκλοπερῆς.
 ἢ δὲ μὴ γὰρ οὕτως ἀναερέφοιτο ὁ ἵπ-
 πος, ἢ δὲ πλήρης ὢν τὸ δόρυ, καὶ τὸ, τε ὁρ-
 θοδρομεῖν καὶ τὸ ἀποκᾶμωσται ἄμα μελε-
 πῶ δὲ. δεῖ δὲ καὶ ὑπολαμβάνειν ἐν τῆς
 εἰσοφῆς. οὐ γὰρ ῥά δὲ τὰ ἵππων, οὐ δὲ ἀ-
 σφαλές ἐν τὰ τὰ ὄντα καμῶσται ἐν μι-
 κρῶ, ἀλλῶστε καὶ τὸ ἀποκᾶμωσται ἢ ὀλιθηρῶν
 ἢ ὁ χεῖρον. ὅταν γὰρ μὴ ὑπολαμβάνει, ὡς ἡκιστα μὴ καὶ τὸν ἵππον πλαγίῳ τὰ χαλινῶν,
 ὡς ἡκιστα δὲ αὐτὸν πλαγίῳ εἶδεναι, ὅτι μικρὰ πρὸς τῆς ἀφ᾽ ἑαυτῶν χεῖ-
 ρας καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἵππον. ἐπειδὴ γὰρ μὴ ἐκ τῆς εἰσοφῆς εἰς τὸ δόρυ βλέπει ὁ ἵππος,

A minus euerti possit. Vbi iam insidet equo,
 primum docere debet eum, vt placide
 quiescat, donec subduxerit ipse, si quid o-
 porteat, & habenas æquales reddiderit,
 & hastam ita sumserit, vt gestari facillime
 possit. Deinde brachium sinistrum lateri
 admotum teneat. Hic enim gestus equi-
 tem maxime decet, ac manui robur inpri-
 mis addit. Habenas laudamus æquales,
 non fragiles, nec lubricas, nec crassas: vt
 ea manus, quoties opus est, hastam quo-
 queprehendere possit. Signo dato, vt e-
 quus progrediatur; pedetentim fiat initi-
 um. Nam in hoc minimum est perturba-
 tionis. Habenas, si cernuus incedat e-
 quus, manibus superiori earum parte te-
 neat: sin erectioni capite, inferius. Hoc e-
 nim formam equi maxime decorauerit. Sec-
 undum hæc si naturali cursu inces-
 su, reddetur corpus eius absque molestia
 laxius, & libentissime ad virgæ incitatio-
 nem accedet. Quum enim magis probe-
 tur, vt a sinistris initium fiat; ita maxime
 hinc incipiet, si equo post conscensionem
 ad dextram currente, signum ei virga de-
 derit. Quippe dum sinistrum sumere vult,
 hinc incipiet; & vbi ad sinistram se con-
 uertit, tunc & inflexionis initium faciet.
 Solet enim equus, si conuertatur ad dex-
 tram, dextris insistere; si ad læuam, fini-
 stris. Eam vero laudamus equorum agi-
 tationem, quæ pedicæ nomen habet. Nam
 ad suefacit equos, vt ab vtraque maxilla-
 rum parte conuertantur. Et mutare mo-
 tum equi bonum est, vt vtraque agitati-
 onis ratione similes sibi maxillæ fiant am-
 bæ. Laudamus & pedicam altera parte
 D longiorem potius, quam rotundam. Sic e-
 nim libentius conuertetur equus, iam re-
 cti cursus fatur; & simul ad cursum re-
 ctum, & ad inflexionem exercebitur. Et-
 iam inhibendi sunt in reflexionibus equi.
 Nec enim vel facile, vel tuto fieri potest;
 vt equus in cursu citatiore paullo momen-
 to se reflectat, præsertim si locus pauidus
 sit, aut lubricus. Inter inhibendum quam-
 minime fræno flectendus in obliquum e-
 quus, nec in alterum latus ipsi fessori pro-
 cumbendum. Cetero quin ei sciendum,
 E leuem suffecturam occasionem ad hoc, vt
 tam ipse, quæ equus, humi iaceat. Vbi iam
 post inflexionē directe prospiciet equus,

δὲν λά-
βη, ὡς αὐ-

κωφαγ-
γός, ὡς
Pollux.

ἐπὶ δὲ γὸ

ὅτι κω-
φός, ὡς
Pollux.

† Lectio
marginis
ex Polluce

tum vero ad celeritatem incitandus erit. Nimirum constat, in bellis quoq; fieri reflexiones, vel hostem insequendi, vel receptus causa. Quapropter vtile est equos exercere, vt reflexi cursu celeriore ferantur. Posteaquam exercitij satis habere iam videbitur equus, bonum erit etiam post quietem eū subito ad cursum celerrimum incitare, tam ab equis aliis, quam in equos; rursūq; ab hac celeritate proximo quodam in loco quiescere, ac vbi steterit aliquamdiu, denuo reflexum incitare. Quippe manifestum est, venturum aliquando tempus, quo ambotum vsus ei futurus sit necessarius. Vbi iam descendendi tempus erit, non hoc fiat inter equos, nec iuxta ceterum aliquem hominū, nec extra spatium agitationis: sed quo loco laborem equus perferre cogitur, ibidem & requiete potiatur. Et quoniam equo nonnumquam currendum erit per decliua, montuosa, transuersa; nonnumquam transfiliendum, & exsiliendum, & defiliendum; ad ista cetera omnia prorsus & instituere & exercere tam seipsum, quam equum debet. Hoc enim modo & salutaris alter alteri fuerit, & utilis. Si quis autem nos eadem bis repetere putat, qui de iisdem & prius & nūc loquamur: sane non hoc est, bis dicere. Nam in emtione periculum fieri iubebamus, an equus hæc præstare posset; nunc vnicuique sic equum suum docendum dicimus, & docēdi rationem litteris prodemus. Nam qui transfiliendi rudem prorsus accepit equum, is humi demisso loro ductorio, prior ipse transire fossam debet: deinde loro ductorio sic vrgendus equus, vt transfiliat. Si nolit, flagellum aliquis aut virgam totis viribus adhibeat. Ita nō solum id spatium, sed maius etiam, quam oportebit, transfiliet; ac deinceps non opus erit verberibus, sed vbi dumtaxat accedērem a tergo quendam conspexerit, saltabit. Postquam ita transfilire adfueuerit, etiā conscensum primo deducat ad minores, inde maiores fossas. Quum vero iam saltaturus est, calcariibus eum pungat. Similiter & quum eum exsiliire, & quum defilire docer, calcariibus extimulet. Nam si hæc omnia toto simul corpore faciat equus, tam sibimet ipsi, quam sefflori minore cum periculo præstabit; quam si vel in transfiliendo, vel sur-

πηδᾶν διδάσκων, πασάτω τὰ μύωπι. ἀθρόω γὰρ τὰ σώματα ταῦτα πύργα ποιοῦν, καὶ ἑαυτῶν οἵππος καὶ τὰ ἀναβάτη ἀσφαλές ἐστιν ποιήσῃ μάλλον, ἢ τὰ ἕνα εἰπὴ τὰ ὀπίσθεν ἢ ἄρα πηδῶν, ἢ ἀλλήλοισιν ἀνο-

A ἐν τούτοις πορεύσθαι ὁ θάλλον αὐτὸν ὀρμαίνω. δὴ λον γὰρ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πολέμοις αἰετο πολέμοις φαί εἰσιν, * ἢ τῷ διώκειν, ἢ τῷ ἀποχωρῆν ἐνεκα ἀγαθὸν οὖν ὁ γραφέντα ἱαχμῶν μελετᾶν. ὅταν δὲ ἱαχμῶς ἤδη δοκεῖ ὁ γυμνάσιον τῶν ἱππῶν ἔχῃν, ἀγαθὸν καὶ ἀφραπαύσαι- ἱα ὀρμησῶν ἀξίφνης εἰς ὁ ἱαχμῶν, καὶ ἀφ ἱππῶν ἱαχμῶν μὴ πορεύσθαι ἱππῶν: καὶ ἐκ τῷ μίνοπι, & ἱαχμῶς αὐτῶν ὡς ἐπίσταται ἡρεμίζῃν, καὶ ἐκ τῷ πορεύσθαι ἱπ. ἐστὶν αὐτῶν * ἡρεμίζῃν αὐτῶν εἰς ὁ ἱαχμῶν. πορεύσθαι * ἡρεμίζῃν B δηλοῦν γὰρ, ὅτι ἐστὶν ὅταν ἕκαστερον τῶν δεύσῃ. ὅταν γε μὴν καὶ ἱαχμῶν ἤδη κα- ρῶς ἢ, μῆτε ἐν ἱππῶν ποτεύσθαι καὶ ἱαχμῶν, μῆτε πορεύσθαι σὺν αὐτοῖς ἀφραπαύσαι, μῆτε ἐξω τῆς ἱαχμῶς, ἀλλ' ὅπου πορεύσθαι καὶ πονεῖν αἰαγ- κάζεται ὁ ἱππῶς, ἐν ταῦτα καὶ τῆς ἱαχμῶς τυγχάνεται. ἐπειδὴ ὁρμῶν ὅπου ἱαχμῶν δεύσθαι τὸν ἱππῶν καὶ πορεύσθαι, καὶ ὀρμῶν, καὶ πλάγια, ἐστὶ δὲ ὅπου ἀφραπαύσαι, ἐστὶ δὲ ὅπου καὶ ἐκπηδᾶν, ἐστὶ δὲ καὶ κατὰ ἄλλο- C ούτω, καὶ ταῦτα πάντα διδάσκῃν τῷ δεῖ καὶ μελετᾶν καὶ αὐτὸν κατὰ ἄλλοις, καὶ τὸν ἱππῶν. οὕτω γὰρ αὐτῶν σωτήριοι τε εἶεν ἀλλήλοισιν, καὶ χρησιμότεροι αὐτοῖς ἀλλήλοισιν. εἰ δὲ τις διλο- γῆν ἡμᾶς οἴεται, ὅτι πορεύσθαι αὐτῶν λέγῃ- μιν νῦν τε καὶ πορεύσθαι, οὐ διλογίᾳ ταῦ- τὰ ἔστιν. ὅτε μὴ γὰρ ἐνοεῖτο, πεισθῶσαι ἐκελευσόμεν, εἰ διώκῃτο ὁ ἱππῶς ταῦτα ποι- φῇ: νῦν δὲ διδάσκῃν φανερὸν ἵαχμῶν τὸν ἑαυ- τοῦ, καὶ ἱαχμῶν, ὡς δεῖ διδάσκῃν τὸν μὴ D γὰρ πύργα ποιοῦν ἀπειροῦν τῷ ἀφραπαύσαι λαβόντα δεῖ τῷ ἀφραπαύσαι ἱαχμῶν κατὰ ἐ- βλημένους ἱαχμῶν αὐτὸν πύργα ποιοῦν. ἐπίσταται δὲ ἐπίσταται δὲ τῷ ἀφραπαύσαι, ὡς ἀφραπαύσαι. ἱαχμῶν δὲ μὴ ἐπέλα, ἔχων τις μάστιγα ἢ ῥάβδον ἐμβα- λέτω ὡς ἱαχμῶν ἱαχμῶν καὶ ἱαχμῶν ἱαχμῶν οὐ ὁ μίνοπι, ἀλλὰ πολὺ πλῆθος τῶν κατὰ. καὶ ὁ λοιπὸν πορεύσθαι δεύσθαι πύργα, ἀλλ' ἱαχμῶν μόνον ἱαχμῶν ὅπου πορεύσθαι ἐπέλα, αἰαγῆται. ἐπειδὴ δὲ οὐ- τῶ ἀφραπαύσαι ἐπίσταται, καὶ αἰαγῆται ἐπέλα. E τῶ ὁ μὴ τῶ πορεύσθαι μικρῶς, ἐπίσταται ἱαχμῶν καὶ μί- πορεύσθαι ζῆς. ὅταν ἱαχμῶν πηδᾶν, πασάτω αὐτὸν τῶν βῆθαι μ- κρῶς, μύωπι. ὡσαύτως ἱαχμῶν ὁ ἀφραπαύσαι καὶ ἱαχμῶν

αιουρουαν, η καταλλομενος. εις γε μιν δ' A
 κειτρυτες παρτον χρη εν μαλακω χω-
 ρειω διδασκειν. και τελωτην, επειδην τε-
 πο εθιαθη, πολυ ηδον δ' παρνεσ τε ορ-
 θιου δραμειται. α δε φοβουται πινεσ, μη α-
 πορρηγνυανται τρεσ ωμοισ κ' τα παρνη ε-
 λαυνομενοι, παρρουωτων μαθοντες, οτι περ-
 σαι και οδρυσαι τ' απδυτες τα κειτρυτη α-
 μιλωμενοι, οσθεν ηπον τ' ελλυων υγρεισ
 τρεσ ιππουσ εχρεισ. παρρησμεν δε οσδε οπωσ
 τον αναβατιω παρηρετειν δεσ παρνεσ εικασα B
 τουτων. χρη γαρ ορμωντοσ μηδ' εζαφνησ ιω-
 που, παρνεσιν (ηπον γαρ αν και παρδουοι
 ο ιππουσ, και αναβαλλοι τον αναβατιω) εν μι-
 κρω δε αναλαμβανομενου, αναπιωτην. ησ-
 σον γαρ αν αυτουσ κ' οπωσ. τα φρεσ δε εζαφ-
 λομενου, και παρνεσ ορθηον τ' ιεμενου, και κεν
 χριστησ οπιλαμβαλεσσαι, ωσ μη ο ιππουσ τα
 τε χριτω αμα και τα χαλινω βαρυνηται.
 εις γε μιν δ' παρνεσ, και εαυτον παρνεσ-
 φρον, και τε ιππουσ απιληωθειον τα χαλινω, C
 ωσ μη παρηρετωσ εις δ' κειτρυτεσ μητε αυ-
 τουσ μητε ο ιππουσ φερηται. ορθωσ δε εχ και δ'
 αλλοτε μηδ' εν αλλοισ τοπωισ, αλλοτε δε μα-
 κρωσ, αλλοτε η βραχιασ και ιπ πασιασ ποιει-
 σαι. αμισεσρεσ γαρ και ταυτα τα ιω παρ
 τεσ αει εν τοισ αυθισ τοπωισ και ομοιωσ και ιπ-
 πασιασ ποιεισσαι. επει η δεσ εν παρτουοισ τε
 χριτωισ τον ιππουσ ανα κρωτοσ ελαυνοντα επο-
 χον εδ' και απο τεσ ιππουσ τρισ οπωλοισ καιλωσ D
 διωσσαι χρησσαι, οπου μηδ' εστι χριτω οπι-
 τηδεια και θηρια, αμειπητοσ η εν θηρασ με-
 λετη τησ ιππωικησ οπου η ταυτα μη παρ-
 χη, αραθη ασκηοισ και ιω δυο ιππουσται σιωπι-
 τελερω, ο μηδ' φβυγη οπι τεσ ιππουσ παρτωια
 χριτω, και δ' οδρου εις τουπωθεν μεβαλλο-
 μενοσ παρρησιν. ο δε διωκη, εσφαρωμενωσ
 τε εχων ακνητα, και οδρου ωσ αυτωσ πεπαρ-
 μαλιθιμενου. και οπου μηδ' εις ακνητον α-
 φικνηται, ακνητην τον φβυγησ και οσφαρ-
 ρωτωισ. οπου δε αν εις οδρωσ πληγην, παμη E
 τον αλισκωμενον. αραθον δε, και ποιε συμπε-
 σωπιν, τ' ελκυσαντεσ εφ' εαυτον τον πολεμοιο,
 εζαφνησ απωσσαι. τεσ γαρ και βαλπηκον.
 ορθωσ δε εχ και τα ελκωμενω * επελαυνην
 τον ιππουσ. τεσ γαρ ποιωδν ο ελκωμενοσ και βαλπει αν μαλλον τον ελκωτα η και παρνεσ.

sum prouendo, vel desiliendo, a tergo
 posteriora deficient. Ad decliua primum
 instituendus est in solo molli. Tandem
 vero, quum adsueuerit, multo libentius
 per decliua, quam per accliua curret. Si
 qui vero metiunt, ne dum aguntur equi
 per decliua, scapulas & armos rumpant:
 bono esse animo poterunt, vbi cognoue-
 rint, Persas & Odryas vniuersos, per de-
 cliua cursu certantes, equos habere Gra-
 corum equis non minus sanos. Nec omit-
 temus, quo pacto seffor ad haec omnia se
 debeat accommodare. Nam ad impetum
 equi subitum, antequam ei propendendum;
 quod hoc modo minus deprimetur e-
 quus, & minus equitem sursum iactabit:
 paulloque post, dum inhibetur equus, se
 retrorsum erigat. Sic enim minus ipse suc-
 cutietur. Dum fossa transilitur, & in ac-
 cliua pergitur, non malum est, iubam ad-
 prehendere; ne simul equus & difficulta-
 te loci, & freno grauetur. In agitatione
 vero decliui seipsum resupinet, & equum
 freno contineat: ne praecipit tum ipse, tum
 equus, deorsum feratur. Rectum est et-
 iam, nonnumquam in aliis atque aliis lo-
 cis, & interdum longas, interdum breues
 equitationes instituere. Nam & illa mi-
 nus equo sunt odiosa, quam si semper in
 iisdem locis, & eodem modo ageretur.
 Quia vero necessarium est, vt omnigenis
 in locis equum agens, eidem firmiter insi-
 deat, & armis ex equo recte vti possit; id-
 circo rei equestris exercitium in venatio-
 nibus, vbi tum idonea loca, tum ferae sunt,
 reprehendi non solet: vbi vero nulla est
 horum copia, fuerit haec quoque non in-
 utilis exercitatio, si duo equites sic inter se
 rem componant, vt alter in equo per om-
 nigena loca fugiat, & hastam tubin-
 de retro transferens abscedat; alter inse-
 quatur cum iaculis in cuspidem pilarem
 desinentibus, & cum eiusdem formae ha-
 sta. Quum intra iactum teli peruenerit,
 illa iacula cuspidis pilaris in fugientem
 coniciat; quum ad interuallum, quo ha-
 sta ferire licet, capiendum feriat. Bonum
 hoc quoque, vt his inter se congressis, al-
 ter hostem ad se tractum subito pro-
 trudat. Haec enim est hostis deiiciendi
 ratio. Vicissim is, qui trahitur, recte fa-
 ciet; si equum abigere nitatur. Quippe
 si hoc faciat is, qui trahitur; citius tra-
 hentem deiecerit, quam ipse ceciderit.

απυτες
εις τα

ιμενεσ, ου
κακον

ελκυσει-
τα

* απε-
λαυειν

εἰδέναι ἔν
 καὶ ἀκούσματᾶ, καὶ παθήματα. εἰδέναι τὸ δὲ
 καὶ ἔν
 * ἄπινον
 ὀρμώμε-
 νον καὶ τὸ ῥοδὸν ὑπολαμβάνειν βούλῃ τὸν θυ-
 μοῦ δῆ, οὐ δεῖ ἔξαπινάως ἀπᾶν, ἀλλ' ἡρε-
 μίως παρὰ γὰρ τῶν χαλινῶν, παρὰ τὸν
 ἔλασος μάλλον, ἢ αἰ πυκναὶ ἀποπροφαί
 παρὰ τὸν
 κατὰ τὸν
 οἶται, ἔν τῶν καὶ πολλὰ ἐλαύνεται, ἀπει-
 πτεῖν ποιήσας τὸν ἵππον παρὰ τὸν
 οὐτοῖς ὁ θυμοῦ δῆ καὶ ἀπὸ βία μάλιστα ὀπι-
 χθῆ, καὶ σὺ τῇ ὀργῇ, ὡς τῶν ἀπὸ τοῦ ὀρ-
 γίλος, πολλὰ καὶ ἐαυτὸν καὶ τὸν ἀναβά-
 τῶν πολλὰ ἀνήκετα ἐποίησεν. ὀπιλαμβάνειν
 δὲ καὶ ἵππον θυμοῦ δῆ καὶ τὸ εἰς τὸ ἄχιστα
 ὀρμᾶν, τὸ δὲ δὴ παρὰ τὸν ἵππον καὶ παρὰ
 τῶν ἀπᾶσιν ἀπέχεσθαι. καὶ τὸν οἰ φιλόνεικ-
 τῶν καὶ θυμοῦ δῆσται τῶν ἵππων γίνονται.
 καὶ χαλινῶν δὲ οἱ λῆθοι ὀπιτηδεϊότεροι τῶν ἄ-
 χῶν. εἰ δὲ καὶ βαρὺς ἐμβληθῆ, τῇ χαλα-
 ρότητι τὸ λῆθός αὐτὸν ἀφομοιοῦν. ἀγαθὸν
 δὲ εἶναι αὐτὸν καὶ * ὁ ἡρεμῶν μάλιστα ὀπι-
 θυμοῦ δῆ ἵππου, καὶ τὸ ὡς ἦκετα ἄλλο τι-
 νὶ ἀποχεσθαι, ἢ οἷς τῶν κατὰ τὸν ἀσφαλῶς
 ἔνεκα ἀπὸ μετᾶ. εἰδέναι δὲ καὶ ὅτι δίδα-
 γμά ἐστὶ καὶ τῶν ποσυσμῶν καὶ παρὰ τὸν
 κλωσμῶ
 ἀρχῆς ὀπι καὶ κλωσμῶ τῶν παρὰ τῶν, ὀπι
 δὲ ποσυσμῶ τῶν χαλεπὰ παρὰ τῶν, μά-
 ροι αὐτὸ ἵππος ποσυσμῶ καὶ ἐγείρεσθαι,
 κλωσμῶ δὲ παρὰ τῶν. οὕτως οὖν δὲ καὶ
 τῶν κραυγῶν καὶ τῶν σάλπιγγα μὴ τῶν
 αὐτὸν φαίνεσθαι παρὰ τῶν τετορῶν καὶ τῶν
 ἵππων, μὴ τε μὲν ἐκείνῳ τετορῶν καὶ μὴ δὲ
 παρὰ τῶν, ἀλλ' εἰς τὸ διωατὸν καὶ ἀνα-
 παύειν ἐν τῶν τοιούτων, καὶ ῥίσα καὶ δεῖπνα,
 τῶν συγκροσῆ, παρὰ τῶν. καλλιστὸν ὅτι συμ-
 βούλῃμα, ὁ ἄγῳ θυμοῦ δῆ ἵππων μὴ κατὰ
 ὀπι εἰς πολέμοις βλακί γε μὲν ἵππων ῥο-
 κείν μοι δοκεῖ γὰρ τῶν τῶν τῶν ποιεῖν,
 ὅσα τῶν θυμοῦ δῆ καὶ συμβουλεύομεν. ἔν δὲ τις ποτε βουληθῆ καὶ τῶν καὶ τῶν

A seu audiat, seu patiat. Sciendum ergo,
 repentina perturbationis causam equo
 praeber. Quod si etiam equum animo-
 sum concitatus prouentem, quam par
 fit, inhibere velis: non eum conuellerē
 subito debes, sed placide freno adtrahe-
 re; ut eum mitigando, non vi cogendo,
 ad quiescendum permoueas. Agitationes
 quoque prolixiores magis mitigant equos,
 quam crebrae inflexiones: itemque remis-
 siores diu demulcent, & placant, & mi-
 nime concitant equum animosiores. Si
 quis autem existimat, equum se agitati-
 one celeri & diuturna fatigatum, man-
 fuetiores effecturum: is contra statuit,
 quam fieri solet. Nam equus animo-
 sus in huiusmodi agitationibus inprimis
 vi nititur uti, & in ira perinde, atque ho-
 mo iracundus, saepenumero tam seipsum,
 quam sessorem, multis adficere malis
 grauissimis consuevit. Etiam continen-
 dus est equus animosus, quo minus celer-
 rime prouat; & ab eo prorsus abstinē-
 dum, ne cum alio quouis equo certaminis
 causa committatur. Nam equi plerumque
 contentiosissimi etiam existere solent ani-
 mosissimi. Frena quoque his aptiora lax-
 uia, quam aspera. Si tamen & asperum in-
 iectum fuerit, laxitate id efficiendum,
 ut laxi simile sit. Bonum vero est, ut e-
 ques se consuefaciat ad sessionem quietam
 in equo animoso, & ut eum alia sui parte
 non tangat, quam quibus partibus equum
 sessionis tutioris causa tangimus. Scien-
 dum autem, solere praecipari, ut equi pop-
 pismi sibilo mitigentur, clogmo excitentur.
 Quod si quis initio lenius equum
 Dtractet cum clogmo, durius cum pop-
 pismo: nimirum ad poppysmum incitari
 adsueuerit, ad clogmum mitigari. Eo-
 dem modo nec ad clamorem, nec ad tu-
 bam, vel ipse videri debet ad equum ac-
 cedere perturbatus, vel ei turbulentam
 aliquam speciem exhibere: sed in hu-
 iusmodi casu equum sedare, quantum
 eius fieri potest, & eidem tum prandij,
 tum cenae pabula, si quidem id fieri li-
 ceat, offerre. Rectissimum vero consili-
 um hoc fuerit, ut equus admodum ferox
 E ad usum belli non ematur. De inerti e-
 quo sufficere mihi videtur id scripsisse,
 omnia huic faciunda iis contraria, qui-
 bus utendum in animoso consulimus. Si
 quis autem equo ad bellum idoneo sic uti

πῶ λείω
δὲ
τῶ

κλωσμῶ

εἰ ἔχο-
ροῖν

voluerit, ut etiam inter equitandum magnificentior & spectabilior sit: is uti nec os equi frano torqueat, nec eum calcaribus & flagris vrgeat, abstinere se debet: quæ plerique dum faciunt, splendorem quemdam præferunt. Contraria nempe his agunt omnia, quæ cupiunt. Etenim dum equorum ora sursum trahendo, torquent, cæcos reddunt eos, qui ante se spectare debebant: dum calcaribus vrgerent, & flagris cædunt, ita terribos obstupesciunt; ut perturbati, se periculis exponant. Ea vero fieri ab equis solent, qui motum equitationis molestissime ferunt; ac fæde, non egregie se gerunt. Si quis autem sic equum instituat, ut motus equestres frano laxiore peragat, & cervicem sursum adtollat, & a capite gibberis instar incuruet: ita scilicet illum impellat ad præstandum ea, quibus equus ipse gaudet ac exultat. Et his eum gaudere, vel hoc argumento constat. Nam quoties ipse ad alios accedit equos, feminei præsertim sexus; tunc & cervicem ad summum adtollit, & caput agili maxime motu recurvat; ac alte quidem mollia crura tollit, caudam vero sursum tendit. Itaque si quis eum ad ista deducat, quæ ipsemet effingit, quum pulchritudinem suam in primis ostentat: tum vero talem exhibebit equum, qui & voluptatem ex agitatione capiat, & magnificus sit, & pernix, & spectabilis. Quo autem modo putemus hæc posse perfici, nunc enarrare conabimur. Primum igitur habere frana non pauciora duobus oportet. Horum læue sit unum, & orbem habeat maiusculos; alterum graues ac depressos orbem, & echinos acutos: ut ubi frænnum huiusmodi prehenderit, ob asperitatem a gre ferens, dimittat; ubi leue cum isto commutauerit, eius leuitate delectatus, quæ facere per illud asperum edoctus fuerat, etiam læui utens efficiat. Sin ista leuitate contempta, frequenter huic incumbere velit: hanc ipsam ob causam læui maiores orbem addimus, ut os pandere per hos cogatur, atque ita lupos admittat. Licebit & asperiores variare tum implicando, tum extendendo. Quotcumque vero frana fuerint, mollia sint omnia. Nam durum quacumque parte prehenderit equus, totum ad maxillas tenet; sicut & veru quacumque parte quispiam prehenderit, totum sustollit.

λάβει, ὅλον ἔχει πρὸς ταῖς γνάθους ὡς ἄρ' ἐκ' οὐβελισχόν ὁποῖεν αὐτὸς λάβει, ὅλον ἀφ' ὃ ἔτε-

Α μαι εἰς πόλεμον ἴστω μεγαλοπρεπέστερον τε καὶ ἀειβλεπτότερον ἴστω παρὰ τὸν ἄλλον, τὸ μὲν ἔλκειν τε τὸ σῶμα τὰς χαλινὰς, καὶ μυωπίζεν τε, καὶ μαστιγοῦν τὸν ἵππον, ἀοὶ πολλοὶ ποιοῦντες λαμωρῶν οἶονται, ἀπέχουσαι δὲ πῶτα γὰρ τὸ μανθία οὐτοί γε ποιοῦσιν ὧν βούλονται. Ἡ τὰ τε γὰρ χήματα ἔλκοντες αἰῶ, ἀπὶ τῶν πρὸς τὸ πρῶτον, ἐκτυφλοῦσι τὰς ἵππους, καὶ μυωπίζοντες καὶ παρόντες ἐκπλήττουσιν, ὡς ἴε τε ἀρῶν καὶ κινδυνώδην. ταῦτα δὲ ὅτιν Β ἵππων ἔργα τῶν μάλισα ἀρῶν ἴστω ἔργα πῶτα, καὶ ἀρῶν καὶ οὐ κατὰ ποιοῦντων. εἰ δὲ τις διδάξῃ τὸν ἵππον ἐν χαλαρῶ μὲν τὰ χαλινὰ ἴστω πῶτα, αἰῶ δὲ τὸν ἀγέλα διαίρην, ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς κυρτοῦσθαι, οὕτως αὐτὸν ἀρῶν γὰρ ποιεῖν τὸ ἵππον οἷος ἄρ' καὶ αὐτὸς ἠδέεται τε καὶ ἀγάλλει. τεκμήριον δὲ, ὅτι τοῖς ἠδέεται. ὅταν γὰρ αὐτὸς ἔλθῃ παρ' ἴστω αὐτὸς ἔπειτα, μάλισα ὅταν ἴστω ἀρῶν, πῶτα ἄρ' ἴε τὸ ἀγέλα αἰωπάτω, καὶ κυρτοὶ μάλισα τὴν κεφαλὴν γρηγορῶν. καὶ τὰ μὲν σκέλη ὑγρὰ μετὰ εἰς, τὴν δὲ οὐρανὸν αἰῶ αἰατεῖν. ὅταν οὖν τις αὐτὸν εἰς ταῦτα ἀρῶν, ἀρῶν αὐτὸς γρηγορῶν ποιεῖται, ὅταν μάλισα καλῶ πῶτα, οὕτως ἠδὲ μὲν τε τῆ ἴστω πῶτα, καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ γρηγορῶν, καὶ ἀειβλεπτόν τ' ἀποφάσκει τὸν ἵππον. ὡς οὖν ἠγνοῦντα ταῦτα αὐτὸν ἀρῶν γαδύων, καὶ οὐ πειρασόμην διηγεῖσθαι. πρῶτον μὲν τοῖσιν ἵπποι οὐ μείον δυοῖν χαλινῶν κεκτῆσθαι. τοῦτων δὲ ἕνα ὁ μὲν ἄρ' ἔχει, τὸς ἔχει δὲ μεγέθους ἔχων, ὁ δὲ ἔπειτα τὸς μὲν ἔχει καὶ βαρῆς καὶ ἀπεινοῖς, τὸς δὲ ἔχεινοῖς ὅσους ἴα ὁποῖον μὲν τὸ τὸν ἄρ' ἔχει, ἀγαλλων τῆ βαχύτητι, ἀρῶν τὸ ἀφείη, ὅταν ὅ τὸν ἄρ' ἔχει μετὰ ἄρ' ἔχει, τῆ μὲν ἄρ' ἔχει αὐτὸν ἴστω, ἀρῶν ὅ τὸ τὸν ἄρ' ἔχει παρὰ δὲ ταῦτα καὶ ἐν τὰς λείων ποιεῖ. καὶ δὲ αὐτὸν ἀρῶν ἔχει ἀφείητος γαμινὰ τὰ ἀρῶν ἔχει ἐν αὐτῶν, τοῦτου ἕνεκα ἔχει τὸς ἔχει μεγέθους τὰς λείων πρὸς τὸν ἄρ' ἔχει, ἵνα χάσκειν ἀναγκαζόμενος ἴστω αὐτῶν τὰ ἀφείη Ε φείη τὸ σῶμα. οἷον ἴε καὶ τὸ βαχὺ πρὸς τὸν ἄρ' ἔχει, καὶ καλῶσθαι, καὶ ἀρῶν ποιεῖται. ὁποῖοι δὲ αὐτὸν χαλινῶν, πῶτα ἔχει ἔπειτα. τὸν μὲν γὰρ σκληρὸν ὅπῃ αὐτὸ ἵππος λάβει, ὅλον ἔχει πρὸς ταῖς γνάθους ὡς ἄρ' ἐκ' οὐβελισχόν ὁποῖεν αὐτὸς λάβει, ὅλον ἀφ' ὃ ἔτε-

ο ἵπτερος ὡς ἄλλοις ποῖς. ὁ γὰρ ἀνέχῃ
 πῖς αὐτὸς, τὸ μόνον ἀκμαῖον μῦθος, ὁ ἄλ-
 λοπῖρται ἰσχυρῆται. ὁ δὲ φῶρον ἐν τῷ σώμα-
 τι αἰὲν θηρῶν, ἀφίησιν ἀπὸ τῶν γνάθων ὁ σῶ-
 μιον. τούτου ἕνεκα καὶ οἱ ἵπτοι μέσον ἐκ τῶν ἀ-
 ζόνων δακτύλιοι κρεμδύονται, ὅπως τού-
 πεις διώκων τῆ τε γλώτῃ καὶ τοῖς ὀδοῦσιν, ἀ-
 μελῆ τῆ ἀναλαμβάνειν πρὸς τὰς γνάθους τὸν
 χαλινόν. εἰ δὲ πῖς ἀνοσ, τί ὁ ὑγρὸν τῆ χαλι-
 νού, καὶ τί ὁ σκληρὸν, γράφομεν καὶ τὸ τοῦ ὑ-
 γρὸν μὲν γὰρ ἔστιν, ὅταν οἱ ἄζονες ὑρείας καὶ
 λείας ἔχωσι τὰς συμβολὰς, ἵπτος ῥαδίως
 κἀμώσασθαι. καὶ πῶτα ἵπτος, ὅποσα περὶ τῆ-
 ται περὶ τῆς ἄζονας, ἡ δὲ ὑρῶσῃ καὶ μὴ
 σύμπυκνα, ὑγρῶτερά ἔστι. ἡ δὲ χαλεπῶς ἔ-
 κασα τῆ χαλινού ἀφ' ἑξῆς καὶ σιωπῆ, τὸ ἵπ-
 τὸς ἔστι σκληρὸν ἔστι. ὁποῖος δὲ αὐτὸς ἡ τούτω, τὰ-
 πύτω
 δε γὰρ πῶτα ἵπτος ποιητέον, ἡ δὲ ῥα βού-
 ληται ἀποδείξασθαι τὸν ἵππον, οἷον ῥα εἴρη-
 ται. ἀνακερῶν μὲν ὁ σῶμα τῆ ἵππου οὐ-
 τε ἄλλο χαλεπῶς, ὡς ἡ ἐκνύειν, οὔτε ἄ-
 γρῃ ἡσυχῶς, ὡς μὴ ἀσθάνεσθαι. ἐπειδὴ δὲ
 ἀνακερῶν ἀρῆ τὸν ἀνχένα, ὁ δὲ τὸν ὑ-
 θῆς τῆ χαλινόν καὶ τὰλλα ἵπτος, ὡς ῥα ἔπαυό-
 μεθα λέγοντες, ἐν ᾧ αὐτὸ καλῶς ὑπορητῆ,
 γράφεται τῶ ἵπτω. καὶ ὅταν δὲ ἀσθῆται
 ἡ δὲ μῦθον τὸν ἵππον τῆ τε ὑψηλαυχενία καὶ τῆ
 χαλαροτητι, ἐν τούτω ὁ δὲ χαλεπὸν
 πρὸς φέρειν, ὡς ποιεῖν ἀναγκάζοντα, ἀλλὰ
 θωπύειν ὡς παύσασθαι βουλόμην. οὔτω
 γὰρ μάλιστα θάρρων πρὸς εἰς τὴν τῶ
 χεῖρα ἵπτασία. ὡς δὲ καὶ τὰ ταχὺ τῆ ἵπ-
 πος ἡδετα, τεκμήριον. ἐκφυγῶν γὰρ ὁ δὲ
 βιάδω πορεύεται, ἀλλὰ τῆ. τούτω γὰρ πέ-
 φυκεν ἡδεσθαι, ἡ μῆτις πλείω τῆ κερῶ
 τῆ ἀναγκάζει. ὑποβάλλον ἵπτος κερῶ τού-
 δὲ ὁ πῶτων ἡδὲ οὔτε ἵπτω οὔτε ἄν-
 θερῶ. ὅταν γὰρ μὲν εἰς τὸ ἵπτασθαι
 μὲν τῆ κυδροῦ ἀφίγμένος ἡ, τῆ ἵπτος μὲν
 δὲ ἵπτος ἡμῖν, ἡ ἐν τῆ πρὸς τῆ ἵπτασία ἐκ
 τῆ εὐφῶν εἰς τὸ ἵπτον ὀρμῶσθαι. ἡ δὲ πῖς
 τῆ τοῦ μεμαθητός αὐτὸς ἅμα ἀντιλαμ-
 βαῖται τε τῶ χαλινῶ, καὶ σημύη τῆ ὀρμη-
 τηείων πῆ τῶ, ὑπο μὲν τῆ χαλινού * πῆ-
 σεις . . . ὑπο ἵπτος ὀρμῶν σημαίνουσι
 ἐγείρη ἵπτος πρὸς ἀλλοτῆ μὲν τῶ φέρειν, ἀρῆ ἵπτος ἀνωτέρω τὰ σκέλη ὀρμῶν μῦθος, ἡ μῦθος ὑγρῶ τῆ

Alterum vero sic comparatum est, ut ca-
 thena. Quam enim partem eius aliquis tenet,
 ea sola non flexa manet; reliquis pen-
 dulis. Has dum fugientes in ore semper
 venando captat equus, lupos a maxillis di-
 mittit. Eam ob causam pendent & anuli
 de axibus in medio, ut hos tam lingua;
 quam dentibus insequendo prensans, fræ-
 num ad maxillas corripere negligat. Si
 quis autem ignorat, quod frænum molle,
 quod durum sit; hoc quoque litteris com-
 plectemur. Est enim molle, quum axes ita
 & latas & læues commissuras habent, ut
 facile flectantur. Idem omnia, quæ cir-
 cum axes adhibentur, si larga sint, ac mi-
 nus densa, magis etiam sunt mollia. Si ve-
 ro fræni partes omnes difficulter discur-
 rant, & cohæreant; hoc scilicet est, durum
 esse ac rigidum. Qualecumque vero fræ-
 num equus habeat, eo peraget hæc omnia;
 modo eques talem illum efficere voluerit,
 qualem descripsimus. Os quidem equi sur-
 sum impellendum non adeo grauitur, ut
 effugere diuertendo velit; nec adeo placi-
 de, ut non sentiat. Vbi sursum caput im-
 pellendo ceruicem adtollit, mox ei fræ-
 num concedendum erit. Quinetiam in
 aliis equo, sicuti monere non desinimus,
 officium recte facienti vicissim indulgen-
 dum. Quumque senserit eques, & elati-
 one ceruicis equum, & habenarum laxi-
 tate delectari: tum vero nihil ei molestum
 adferre debet, quasi ad laborem cogere;
 sed blandiri, quasi potius eum quiescere
 velit. Sic enim animo maxime prompto ad
 agitationem celeriore procedet. Nec
 argumentum nobis deest, quo constet, e-
 quum cursu velociore delectari. Quippe
 nullus omnino equus, ubi effugerit, gra-
 datim incedit; sed cursu fertur. Hoc e-
 nim a natura delectari solet, nisi quis eum
 ulterius, quam tempestiuum sit, ad cur-
 sum cogat. Quidquid vero tempestiui v-
 sus modum superat, id omnibus in rebus
 nec equo, nec homini gratum est. Vbi
 iam ad agitationem quatinam gloriosam
 peruenerit, adsuffectus scilicet a nobis e-
 rit in agitatione priori, ut post inflexiones
 ad motum celeriore tendat. Si quis au-
 tem equum iam sic institutum simul &
 fræno retineat, & signo dato ad impetum
 excitet: tum vero pressus ille quidem a
 fræno excandescit, sed concitationis si-
 gno acceditur, ac pectus protendit, & ira-
 scens altius crura tollit, non mollia tamen.

Quippe quum offenduntur equi, non id eo cruribus uti mollioribus solent. At si quis equo sic excitato frænum concesserit, ibi præ gaudio, quod ob laxitatem se lupis liberatum existimet, glorioso quodam gestu, cruribusque mollibus exultabundus fertur, & in omnibus exprimit elegantiam illam, cum qua solet equos alios adire. Ac talem qui spectant equum, & liberalem adpellant, & spontaneum, & equestrem, & animosum, & fastuosum, simulque iucundum & terribilem adspectu. Quæ quidem si quis est, qui adfectat, hactenus exposita norit. At si quis equo ad pompas idoneo, & erigente se, & splendido uti voluerit: sane non quovis ab equo hæc exspectet, sed existere prius animum in eo magnum, & robustum corpus oportet. Quod autem plerique existimant equum, cui crura mollia sint, etiam corporis ad tollendi facultatem habiturum, non ita comparatum est: sed potius hoc illius erit, cui lumbi molles sunt, & breves, & robusti. Nec iam de lumbis ad caudam loquimur, sed de iis, qui ad aluum, inter latera & coxas existunt. Talis equus subiicere crura posteriora prioribus haud exiguum ad spatium poterit. Itaque si quis eo sic subiiciente, frænum sursum adducat, posterioribus quidem partibus in talos incumbit, antérieur vero corpus sic ad tollit, ut ab aduersis & venter, & verenda conspiciantur. Hæc vero quum facit, frænum ei remittendum est; ut quæ pulcherrima præstantur ab equo, & faciat lubens, & ita facere iudicio spectatorum existimetur. Et hæc quidem sunt qui docente equos, dum eos alij virga subter talos pulfant, alij quemdam propter equum currentem baculo cædere subiectas femoribus partes iubent. Nobis ea docendi ratio iudicatur optima, quemadmodum semper dicimus, si comitetur hoc in omnibus, ut equus voluntati agitatoris obsequens, vicissim ab eo quietem impetret. Nam equus ad quæ præstanda cogitur, ut Simo quoque monet, ea nec intelligit ipse, nec magis pulchra sunt, quam si quis histrionem flagris & stimulis ad agendum impellat. Quippe multo plura fæde, quam belle peregerit, qui sic excipiat, & equus, & homo.

ὅτι κατα, οὐτε καλὰ ὄσιν, ὁ δὲν μάλλον, ἢ εἰ τις ὀρχησθεὶς τὸ μαστήριον καὶ κεντέζων. πο
 λὺ γὰρ αἰ πλείω ἀνημονοίη ἢ καλὰ ποιοίη ὁ τῶν αἰμάτων καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων. ^{μαστήριον}
^{κεντέζων}

οὐ γὰρ μάλλον ὄσιν λυπῶνται, ὑγρὰς τοῖς
 σκέλεσιν ἵπποι χροῖται. ἢ δὲ τις οὕτως ἀ-
 νεζωπερηδῆ αὐτὰ δῶ τὸν χαλιόν, ἐν-
 τῶν ὑφ' ἠδοῆς τὰ δῶ τὴν χαλαρότητα
 τὸ σόμιον λελεύσασιν νομίζουσιν, κεντέζων μὲν τὰ
 ἁίματι, ὑγροῖν δὲ τοῖν σκέλεσιν γαυρώμε-
 νος φέρεται, πρῶτα πασίν ἐκ μμοῦ μῦθος τὸν
 παρὰ ἵππων καλῶσι μόνον. καὶ οἱ θεῶν μῦθοι
 τὸν ἵππον τῶν ὄσων, ἀποκαλοῦσιν ἐλδῆσι μῦ-
 θοι, καὶ ἐπελουργεῖν, καὶ ἵππων αἰῶν, καὶ θυμολ-
 γῆ, καὶ ὄσασιν, καὶ ἅμα ἠδιδῶ τε, καὶ ἅ-
 μα ἁρῶν ἰδεῖν. καὶ τῶν μὲν δῆ, ἢ τῶν
 τῶν πῖς ὀπιθυμῆσαι, μέλιν τῶν αἰμάτων γε-
 γράφω. ἢ δὲ πῖς ἄρα βουληθῆ καὶ πομ-
 πικῶν, καὶ μετεώρων, καὶ λαμπαρῶν ἵππων χροῖ-
 σασαι, οὐ μάλα μὲν τὰ τῶν αἰμάτων ἐκ πρῶτος
 ἵππου γίγεται, ἀλλὰ δεῖ ὑποσφῆσαι αὐτὰ
 καὶ τὴν ψυχὴν μεγαλόφρονα, καὶ ὁ σῶμα
 ὑγρῶν. οὐ μῦθοι ὄσιν οἰοῦνται πῖς, τὸν τῶν
 σκέλεσιν ὑγρὰ ἔχοντα καὶ ὁ σῶμα αἰμάτων διω-
 σασθαι, οὐχ οὕτως ἐξεί, ἀλλὰ μάλλον ὄσιν αἰ-
 τῶν ὀσφῶν ὑγρῶν τε, καὶ βραχέων, καὶ ἰσχυ-
 ρῶν ἔχει, (καὶ οὐ τὴν κατ' οὐρανὸν λέγεται, ἀλλ'
 ἢ πέφυκε μὲν τῶν τε πλάτων καὶ τῶν ἰσχυ-
 ρῶν καὶ τὸν κεντέζων) ὁ δὲ διωθήσεται
 πῶρῶ ὑποσφῆσαι τὰ ὀπίδια σκέλεσιν ὑπό
 τὰ ἔμπροσθεν. ἢ οὐ πῖς ὑποσφῆστος αἰ-
 τῶν ἀνακερῆ τὰ χαλιῶν, τὸ κλάζων μὲν τὰ ^{ὀκλάζω}
 ὀπίδια ἐν τοῖς ἀφραγῶσιν, τὰ αἰμάτων δὲ ὁ ^{ταῖρα}
 ὑποσφῆστος σῶμα, ὡς τοῖς ὄσιν ἀνακίς φαίνε-
 ται τὴν γαστέρα καὶ τὰ αἰμάτια. δεῖ δὲ καὶ ὁ-
 πῶν τῶν αἰμάτων, διδοῦσιν αὐτὰ τὸν χαλιόν,
 ὅπως τὰ κελύφα ἵππου ἐκάν τε ποίη, καὶ
 δὸκῆ τοῖς ὄσιν. εἰσὶ μῦθοι οἱ καὶ τῶν αἰμάτων δι-
 δάσκουσιν, οἱ μὲν ῥάβδῳ ὑπό τὸς ἀφρα-
 γῶσιν, κεντούντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία πα-
 ραβῆσθαι πῖνα κελύφοντες ὑπό τὰς μη-
 ειαίας τῶν αἰμάτων. ἡμεῖς γε μῦθοι ὁ κεντέζων
 τῶν διδασκαλιῶν νομίζοντες, ὡς ἄν αἰ
 ῥῶν, ἢ ἐν πρῶτῳ ἀρέπῆσθαι ὁ, ἐν ᾧ αἰ
 ποίησθαι τὰ ἀναβάτη καὶ γῶμῶν, τυγχάνειν
 ῥαγῶν παρ' αὐτῶν. ἀλλ' οὐ γὰρ ὁ ἵππος ἀναγ-
 καζόμενος ποῖς, ὡς ἄν καὶ Σίμων λέγει, οὐτ'
 ἂν ποῖς, ἀλλὰ μάλλον ὄσιν ἀνακίς φαίνε-
 ται τὴν γαστέρα καὶ τὰ αἰμάτια.

ὀκλάζω
 ταῖρα

ἀλλὰ δεῖ ἀπὸ σημείων ἔχοντα πρῶτα τὰ καλ-
 λιστα καὶ λαμπρότατα ἵππων εἶναι. ἡ δὲ
 δὲ καὶ ὅταν μὲν ἰσπαζήται, μέγρι πολλοῦ
 ἰσρώτος ἐλαύνεται, ὅταν δὲ καλῶς μετεω-
 εῖξῃ ἑαυτὸν, ταχύτεν καταβαίηται καὶ ἀπο-
 χαλινώται, διὰ τὴν εἰδέναι, ὅτι ἐκὼν εἶσιν εἰς τὸ
 μετεωεῖξιν τὴν ἑαυτὸν ἐπὶ τῶν ποιούτων. ἢ δὲ ἡ
 δὲ ἰσπαζομένων ἵππων καὶ θεοὶ καὶ ἥρωες
 γράφονται, καὶ ἄνδρες, οἱ καλῶς χρώμενοι
 αἰθεῖς, μεγαλοπρεπεῖς φαίνονται. οὕτω δὲ
 καὶ ἐστὶν ὁ μετεωεῖξων ἑαυτὸν ἵππος σφόδρα
 ἢ καλὸν, ἢ θαυμαστὸν, ἢ τᾶραθον, ὡς πρῶ-
 των τῶν ὀρώντων καὶ νέων καὶ γερατέρων τῶν
 ὄμματά τε κατέχῃ. ὁ δὲ εἰς γαῖαν οὐτε ἀπολεί-
 πει αὐτὸν, οὐτε ἀπαρρηθῆναι θεώμενος, ἐστὶν αἰ-
 τῶν ἐπιδεικνύται πῶ λαμπρότητα. ἡ γὰρ
 μὲν ποιεῖ συμβῆναι τῶν τοιούτων ἵππων κε-
 κτημένων ἢ φυλαρχήσας, ἢ ἰσπαρχήσας,
 οὐ δεῖ αὐτὸν τῆς τοιαύτης, ὅπως αὐτὸς μόν-
 ος λαμπρὸς ἔσται, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅ-
 πως ὅλον τὸ ἐπόμῃον ἀξιοθέατον φαίηται. ἡ δὲ
 μὲν οὐκ ἠγῆται, ὡς μάλιστα ἐπαυνοῦσι τῆς τοι-
 ούτης ἵππους, ὅς αἱ αἰσώτατοι ἀγρόμενοι καὶ
 πυκνότερα τὸ σῶμα, βαρύτερα τὸν ὀφθαλμ-
 ῖον, δηλονότι καὶ βάδιον ἐπιπύτῃ αἰεὶ ἄλλοι ἵπ-
 ποι αὐτῶν. ἐν τῇ ταύτης τῆς ὀφθαλμοῦ καὶ
 λαμπρότητι ἡγοῦνται αἱ; ἡ δὲ δὲ ἐξεγείρας τὸν
 ἵππον ἠγῆται μήτε τῶν ἄλλων τῶν καλῶν, μήτε τῶν
 ἄλλων βαρῶν, ὡς δὲ ἀθρομότατοι ἵπποι, καὶ
 γρηγοράτοι, καὶ ποιῆν ἀγρομένοισι γίνον-
 ται, ἐὰν ἠγῆ αἰθεῖς, οὕτως ἀθροῦ μὲν ὁ τύ-
 πος, ἀθροῦ δὲ τὸ φρύαγμα καὶ τὸ φύση-
 μα τῶν ἵππων συμπαρέσειτο. ὥστε οὐ μόν-
 ον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ πρῶτες ὅσοι συμπαρε-
 πόμῃοι, ἀξιοθέατοι αἱ φαίνονται. ἡ γὰρ μὲν
 τοῦ καλῶς ἵππων ἵση, βέβη δὲ ὡς πόνους
 διώσασα ὑποφέρειν, ὀρθῶς δὲ χεῖται καὶ
 ἐν τοῖς ποσὶ πόλεμον μελετήμασι, καὶ ἐν
 ταῖς ποσὶ ἐπιδειξὶν ἰσπασίας, καὶ ἐν τοῖς
 πολεμικοῖς ἀγωνίσμασι, τί ἐπὶ ἐμποδῶν τοῦ-
 τῶ, μή ἐπὶ πλείονος τοῦ ἀξίως ἵππους ποιῆν, ἢ
 οὐκ αἰσώτατα λαμβάνη, καὶ ἀδοκίμοις μὲν ἰσ-
 ποῖς ἔχῃ, ἀδοκίμῃ δὲ αὐτὸν ἐν τῇ ἵππων, ἡ δὲ
 μή τι δαιμόνιον καλῶν; γράψαι δὲ βουλόμε-
 θα καὶ ὡς δὲ ὀπλίσασα τὸν μέλλοντα ἐφ' ἰσ-
 που κινδυνώσῃ. ποσὸν μὲν τοῖσι φαρμάχῃσι τὸν θώρακα ποσὸς τὸ σῶμα πεποιθῆσθαι.

A Nimirum ex signis equus percipiens om-
 nia pulcherrima pariter & splendidissima
 debet exhibere. Quod si etiam, quoties
 equitationis motu exercetur equus;
 ad copiosum usq; sudorem agitetur; quo-
 ties autem pulchre semet erigit, cito de-
 scendat eques, & frænum adimat: omni-
 no fore sciendum, vt ad erigendum se non
 inuitus accedat. Atque huiusmodi sane
 in equis tam dij, quam heroes, equitantes
 pingi solent; & homines, qui equis scite
 norunt vti, magnificentiam quamdam
 B præferunt: estque tam vehementer pul-
 chrum quiddam equus semet erigēs, tam
 admirandum, atque stupendum; vt om-
 nium spectantium, tam iuuenum, quam
 senum, oculos detineat. Nemo certe vel
 ab eo discedit, vel spectare desinit, dum
 splendorem ille suum ostentat. Quod si
 contingat alicui, talem equum nactus, vel
 tribunatus, vel equitum magisterium; non
 hoc dumtaxat eniti debet, vt solus ipse sit
 splendidus: sed multo magis, vt comita-
 tum vniuersum spectatu dignum exhibe-
 at. Itaque si ex iis equis, cuiusmodi maxi-
 C me laudari solent, præcedat quispiam, qui
 summam ad altitudinem, & creberrime
 corpus erigens, paulatim admodum pro-
 grediatur; sequentur hunc equi scilicet al-
 lij gradatim. Et quid in hoc spectaculo
 splendidum fuerit? At vero si ductor e-
 quum excitauerit, ac neque nimia cum
 celeritate, neque tarditate nimia, sed ea
 ratione præcedat, qua fiunt equi & ani-
 mosissimi, & inprimis truces, & specie ad
 labores obeundos maxime decenti: eo ni-
 mirum modo & strepitus quidam repen-
 tinus, & repentinus hinnitus atque flatus
 equorum aderit. Itaque non ipse tantum,
 sed totus etiam comitatus spectatu dignus
 videbitur. Si denique feliciter equum ali-
 quis emerit, ad laborum tolerantiam edu-
 carit, eodem recte tum in exercitiis ad a-
 ctiones bellicas, tum in agitationibus ad
 ostentationem comparatis, & in prælio-
 rum certaminibus vtatur: quid huic ob-
 stare possit amplius, quo minus equos pre-
 tij maioris efficiat, quam eos acceperit; ac
 E tum probatos habeat, tum ipse rei eque-
 stris gloria floreat, nisi diuinitus impedi-
 atur? His adiungere volumus & illam de-
 scriptionem, quonam modo armatum ef-
 fe oporteat eum, qui periculum in equo sit
 aditurus. Primum ergo dicimus, loricam
 siue thoracem ad corpus factum esse de-

ἑαυτὸν.
 ἐπὶ τῶν
 ἵππων
 ἢ δὲ ἰσ-
 παζομέ-
 νοι

ἀγροστὸν,

bere. Si recte cōgruat, corpus ipsum hunc gestat: laxum nimis humeri soli portant. Admodum angustus, vinculum est, non armatura. Quia vero inter exposita vulneribus letalibus & ceruix est, fieri debere dicimus aptum ceruici quoque tegumentum opere thoracario. Nam hoc & ornamentum adferet, & si iusto modo fabricatum fuerit, equitis faciem vsque ad nates, vbi sic ille voluerit intra se recipiet. Galeā ducimus optimam, quæ Bœotij sit operis. Etenim ea tegit extra thoracem eminentia prorsus omnia, nec prospectum impedit. Thorax quoq; sic elaboratus sit, ut nec in fessione, nec inclinatione prona ferat obstaculum. Circum partes inter umbilicum & pubem, cum pudendis, & aliis in horum ambitu, tales totque primæ sunt; ut illa membra tegantur. Et quoniam sinistra quoque manus si læsa sit, equiti perniciem adfert; inuentam & huic muniendæ laudamus armaturam, cui nomen manus inditum. Nam & humerum illa tegit, & brachium, & cubitum, & partes habenarum contiguas, simulq; tum extendi, tum contrahi potest. Præterea partem sub alis a thorace destitutam obtegit. Dextram adtolli necesse est, siue iaculum eques vibrare, seu percutere hostem voluerit. Quidquid igitur heic a thorace impedimentum adferre potest, remouendum: & huius loco pinnæ velut in quibusdam cardinibus erūt adplicatæ, ut quum dextra diducitur, & ipsæ pariter explicentur; quum reducitur, vicissim claudantur. Quod instar tegumētī tibiarum adhibetur brachio, commodius nobis esse videtur ad eam partem tuendam, quam si adligatum sit armaturæ. Quod nudari solet, dum dextra sustollitur, muniēdum iuxta thoracem tegumento vel e pelle vitulina, vel æte facto. Nam alioqui locus maxime letalis incustoditus erit. Quoniam vero si quid equo accidat, etiā fessor in periculo summo verfatur; armandus & equus ipse tum frontis, tum pectoris, atque laterum tegumentis. Hæc enim & equitis femora muniunt. Omnium vero maxime protegendus equi venter. is enim & letalibus expositus est maxime vulneribus, & debilissimus. Potest autem ephippio protegi. Debet illud etiam lorum, quod ephippium constringit & continet, sic esse conflutum; ut & tutior equiti sit sessio, & equi sella non lædatur. Et aliis quidem partibus hoc modo & equus & eques armati sint. Tibias autem cum pedi-

A τὸν μὲν καλῶς ἐξυμίζοντα ἐκείνοι φέρει ὁ στῆθος, τὸ δ' ἄλλο χαλαρὸν οἱ ὦμοι μόνι φέρουσιν. ὁ γὰρ μὲν λίκαι φείος, δεσμός, οὐχ ὄπλον ἐβέν. ἐπεὶ δὲ καὶ οὐ χίλι βῆσι τῶν χειρῶν, φάμι μὲν χεῖρας καὶ τοῦτο ὅς ἀντὶ τῶ θώρακος ὁμοιον τῶ αἰχένι ἐξασμα πεποιήσασα. τῆτο γὰρ ἄμα κέσμον τε παρέξ, καὶ ἰὺ δὲ εἰργασμένοι ἢ δέξεται, ὅτῳ βούληται, τὰ ἀναβάτη ὁ πῶσω πον μίχει τῆς ρίος. κείνος γὰρ μὲν κέσπον εἶν νομίζοντι ὁ βοιωπιεργες. τῆτο γὰρ αὐτὸ ἀξία μάλιστ' ἀπὸ τὰ ἡσπέρχοιτα τῶ θώρακος, ὅς ἐστιν οὐ καλύφ. ὁ δὲ αὐθώραξ οὕτως εἰργάσασα, ὡς μὴ καλύψῃ μήτε κακίζῃ μὴτ' ἐπικνύσῃ. τὸ δὲ πῶσι ὁ ἦεν, καὶ τὰ ἀπὸ αἰδοία, καὶ τὰ κύνκω, αἱ πῶτερυγες ταῦται καὶ ἵσαῦται ἐστῶσαν, ὡς ἰε ἐγγὺν τὰ μέλη. ἐπεὶ δὲ καὶ ἑριπύρα χεῖρ ἰὺ τι πάθη, κατὰ τὸν ἰπῶσα, καὶ ἑαυτῆ ἐπαμοδιμὸν ὁ διρημιόν ὄπλον, πῶ χεῖρα κελουμῆ ἰ. τὸν ἰε γὰρ ἄμοι σκεπάξ, καὶ τὸν βραχίονα, καὶ τὸν πῆχυ, καὶ ὁ ἐχρῶμοι τῶ ἰωίων, καὶ ἐκτείνετα δὲ καὶ σιχάμαπεται. πῶς δὲ τοῦτοίς, καὶ ὁ ἀλλῆ τιν τῶ θώρακος ἑσπὸ τῆ μαχάλῃ καλύψῃ. τῶ γὰρ μὲν δέξαι ἐπ' αἰρήν δέει, ἰὺτε ἀκνήσασα, ἰὺτε πατάξαι βεληθῆ. τῆ μὲν θώρακος ὁ καλύψῃ ἑαυτῆ ἀφαρτεῖον, αἰτὶ ὅτῶτος πῶτερυγες ὡσιν ἐν τοῖς γιγλῦμοις τῶρος ἱσταί. ὅτῳ μὲν διαίρη, ὁμοίως ἀναπύσωνται ὅταν ὅ καβαρηται, ἐπικνύσῃ. τῶ ἰε μὲν βραχίονι ὁ ὡς πῶ κνημῖς πῶσα πῶτε μῆρον, ἀρκῆν βέλοπον ἡμῖν δοκῆ εἶ, ἢ συνδεθῆν ὄπλων. τὸ γὰρ μὲν ψιλῆ μῆρον ἀρεθῆρης τ' δέξιας, φεραφείον ἐγγὺς τῶ θώρακος ἢ μοχαίω ἢ τῶ χαλκίω. εἰ ὅ μὴ, ἐν τῶ ἐπικαρῶ τῶ ἀφύλακτον ἐσται. τῆ ἐπὶ πῶ ἢ τι πάθῃ ὁ ἰπῶος, ἐν πῶ τῆ κινδύνε καὶ ὁ ἀναβάτης γίγη), ὁ πλῆξῃ ὅ καὶ τῶ ἰπῶσον πῶσα μεταπιδίω καὶ πῶσα πῶριδὶω καὶ πῶσα πῶλειδίοις. ταῦτα γὰρ ἄμα καὶ τῶ ἀναβάτη πῶσα μῆρείδῃ γίγη). πῶ τῶ πῶσον ὁ μάλιστ' ὁ ἰπῶου τ' κείενα δὲ σκεπάξ. καί ὡς τῶ γὰρ ὄν, καὶ ἀφαρῶτα τὸν ἐσσι. διωατὸν ὅ σιὺ τῶ ἐφίπασι ὡσιν σκεπάσασα. καὶ ὅ καὶ ὁ ἑποχον τῶ ἰπῶον ἐρράφθαι, ὡς ἀσφῆ δὲ φερόν ἰε τῶ ἰπῶσα καὶ ἡσῶ, καὶ τῶ ἑσσαν τῶ ἰπῶου μὴ σῖνεσασα, καὶ τῶ μὲν τῶ δὲ δῆσ[τῶ ἰπῶου] ὅ τῶ καὶ ὁ ἰπῶος καὶ ὁ ἰπῶσας ὡπλισμένοι ἀν' εἶεν. κῆμῃ ὅ καὶ πῶ δέσ.

δὲ ἀφῆ...
 ἰπῶου, ὅτι...
 ἀπὸ τῶ...
 ὅτι τῶ...
 ἰπῶου...
 ὅτι τῶ...
 ἀφῆ...
 ἰπῶου...
 ὅτι τῶ...
 ἀφῆ...
 ἰπῶου...
 ὅτι τῶ...
 ἀφῆ...
 ἰπῶου...
 ὅτι τῶ...
 ἀφῆ...

δὲς ὑπερέχουεν μὲν αὐτὸν εἰκότως τὸ ὄρα μπει-
 δίων, ὁπλιθεῖν δὲ καὶ ταῦτα, εἰ ἐμβάται γέ-
 νοιντο σκύτους ἐξ οἴου ὡς αἱ κρητῆδες ποιου-
 νται. οὕτω γὰρ αὐτὰ ὅπλα τε κνήμας, καὶ πο-
 σὶν ὑποδήματα αὐτῶν. ὡς μὲν δὲ μὴ βλά-
 τασθαι, θεῶν ἰλεων ὄντων, ταῦτα ὅπλα. ὡς
 δὲ τῆς ἐναντίας βλάπην, μάχασθαι μὲν
 μάλλον, ἢ ξίφος ἐπαγνοῦμεν. ἐφ' ὑψηλοῦ γὰρ
 ὄντι τὰ ἵππει κρητῆδες μάλλον ἢ πληγῆ, ἢ ξί-
 φοις ἄρξασθαι ἀντί γε μὴν δόρατος καμακί-
 νου, ὅτι καὶ ἀσθενὲς καὶ δὲσφορὸν ἐστὶ, τὰ
 κρητῆδες ὑπάλτα μάλλον ἐπαγνοῦμεν. καὶ
 γὰρ τὰ ξαφθῆναι ὅτερον διωκτὸν τὰ ὄπιστα-
 μὲν, καὶ τὰ λήπορμὲν οἷον ἰερεῖα καὶ εἰς
 τὸ ὑπερ, ὅ ἀντίον, καὶ εἰς τὰ πλάγια, καὶ εἰς τὸ ὑμ-
 πορθεῖν, καὶ ἄμα ἰσχυρῶς τε τὸ δόρατος
 καὶ διφορῶς τε ἐστὶν. ἀκνήτισμα γὰρ μὲν ὅ
 μακρότατον ἐπαγνοῦμεν. καὶ γὰρ ἀποσρέψαι,
 καὶ μεταλαβῆναι παλτὸν οὕτω μάλλον ὁ χροῖος
 ἐγκωρῆ. γράφουμεν ὅτι ἐν βραχεὶ καὶ ὡς αὐτὸς
 κρητῆδες ἀκνήτιστοι. ἐν γὰρ πορθεῖν ὁ μὲν
 μὲν τὰ ἄριστερα, ἐπιδμάγων δὲ τὰ δεξιά, δε-
 αιστάμηνος δὲ ἐκ τῆς μηρῶν μικρὸν ἐπιδμα-
 κύπτουσαι τὴν λόγχην ἀφῆ, οὕτω σφοδρό-
 τῶν τε καὶ μακρότατον οἴσεται ὅ ἀκνήτιον,
 ἐσοχῶτατον μὲντοι, εἰαν χτ' τὸν σκῆπον ἀφιε-
 μὲν αἰεὶ ὁρῆ ἢ λόγχη. καὶ ταῦτα μὲν δὲ ἰδιώ-
 τη καὶ ὑπομνήματα καὶ μαθήματα καὶ μελε-
 τήματα ἰερεῖα φθῶ ἡμῖν. ἀ ὅτι ἰσπαρχῶ πορ-
 ῆκεν εἰδέναι τε καὶ πορθεῖν, ἐν ἑτέρῳ λόγῳ
 δεδῆλω.

A bus existare consentaneum est extra femo-
 rum tegumenta, munitaque fuerint hæ
 partes, si earum indumenta de illo corio
 fiant, ex quo crepidæ confici solent. Ete-
 nim hoc modo simul & armatæ tibiæ, &
 calceati pedes erunt. Et hæc quidem ad
 hoc comparata sunt arma, ne lædi quis
 possit, modo dij propitij fuerint. Hostibus
 autem lædendis ensi præferenda machæ-
 ra siue †gladius incuruus. Nam ab equite,
 qui est in sublimi, vehementior est ictus
 copidis aut sicæ, quam ensis. Hastæ fusc-
 natæ loco, quoniam illa fragilis est, & in-
 commoda gestatu potius corneas tragu-
 las duas probamus. Etenim harum altera
 conici potest a perito, altera reseruari ad
 usum vel in aduersos, vel a latere, vel a ter-
 go constitutos: simulq; firmiores hæ sunt,
 quam hastæ, ac gestatu commodiores. Iacu-
 luli vibrationem, quæ longissimum ad
 spatium fiat, laudamus. Nam hoc modo
 plus temporis conceditur, vt se quispiam
 auertat, & tragulam denuo sumat. Scribe-
 mus etiam paucis, quæ iaculandi ratio sit
 optima. Quippe si quis partes sinistras an-
 terius protendens, & dextras reducens,
 deque femoribus insurgens, sursum ere-
 ctam nonnihil cuspidem emiserit: ita ni-
 mirum & vehementissimo cum impetu,
 & logissime feretur iaculum, atque etiam
 dexterrime, siquidem emissa cuspis sem-
 per ad scopum spectat. Et hæc quidem ad-
 monitiones, & documenta, & exercitia
 rudi adhuc equiti a nobis præscripta sun-
 to. Quæ vero tum scire, tum exsequi con-
 ueniat equitum magistrum; alio libro de-
 clarauimus.

† ξίφος
 ὄπλιμα-
 πές. sic
 machæra
 vetus glos-
 sarium ex-
 ponit. Idē
 copis siue
 sic: sic a
 secundo
 dicta.

τὰ κρη-
 νείνα δύο
 παλτὰ
 * ἐξαφί-
 ναι

τὸ ὑπερ,